

Lucy Ivan

19

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

E. JURIST și L. PETREȘCU
**UZINA SUBMARINĂ
ÎN PRIMEJDIE** ★

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
TEHNICĂ**

E. JURIST și L. PETRESCU

UZINA SUBMARINĂ ÎN PRIMEJDIE

★

Colecția „Povestiri Științifico-Fantastice”

19

LUCRĂRILE CARE VOR APARE ÎN COLECȚIA
DE „POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE”

Nr. 20 - UZINA SUBMARINĂ ÎN PRIMEJDIE

de E. JURIST și L. PETRESCU (urmare)

Nr. 21 - 22 - 23 - 24 - SAHARIANA

de MAX SOLOMON și I. M. ȘTEFAN

PROLOG

NU AȘA SE ÎNTÎMPLĂ ÎN VIAȚĂ

Cînd Emil Bancea primise, o dată cu ziarele, invitația revistei „Aripi tinere” de a participa la o discuție literară, îi venise să zîmbească. În tinerețe scrisese și el, ca mai toți tinerii, versuri și o bucată de vreme le crezuse geniale. Dar, spre deosebire de alții, își dăduse curînd seama că nu aceasta era vocația sa.

„Meseria-i brățară de aur» — își spunea el filozofic —, atunci de ce să-mi aleg eu una de tinichea, care să ruginească repede?”

În timpul anilor de studiu, la institut, îl cuprinsese un interes într-atît de pasionat pentru calculul infinitezimal și presiunea hidraulică, încît uită cu desăvîrșire de versuri.

„Da, da — ale tinereții valuri!”, rețuă Emil un vechi adagio, cu toate că cei douăzecișinouă de ani ai săi îl situau încă din plin în bătaia acestor valuri.

Își aruncă distrat privirea pe cartonul invitației, care glăsuia cu un cursiv elegant: *„...se va discuta o lucrare literar-științifică. Aportul do., ca inginer oceanograf, ne va fi de mare folos. Vă rugăm să luați parte... etc. etc.”*

„Hm, vasăzică asta-i... ca inginer oceanograf. Bine, fie!”...

În afară de invitație, inginerul Bancea primise mai multe exemplare ale revistei în care apăruse în foileton povestirea cu pricina. Emil răsfoi una dintre ele și nu mică-i fu mirarea cînd descoperi că autorul nuvelei era un bun prieten de-al său. Scriitorul, inginer și el, se îndeletnicea din cînd în cînd cu literatura, dar era destul de prudent să semneze cu un pseudonim, fapt cunoscut doar de vreo doi vechi și buni amici ai săi... care-i ertau toate.

Emil se cufundă într-un fotoliu și începu să citească, cu un aer ușor amuzat. Dar, curînd, lectura îl prinse în mrejele ei, și trăsăturile i se încordară, vădînd concentrare și tensiune interioară. Într-atît era de absorbit de cele ce citea, că nici n-auzi cînd intră secretara, care-i aducea probele de la laborator.

După ce termină de citit, rămase multă vreme pe gînduri și doar într-un tîrziu murmură: „Mda... ca inginer oceanograf!.. Am să merg neapărat!”

...Și acum se găsea instalat într-unul din fotoliile acelea tapitate cu piele sintetică din somptuoasa sală de conferințe a redacției revistei „Aripi tinere”. Era o răcoare plăcută. Aspiratoarele absorbeau fumul de țigară, iar ventilatoarele aduceau fără zgomot valuri de aer condiționat. Toate acestea făceau să nu fie cîtuși de puțin supărătoare prezența în aceeași încăpere, relativ mică, a unui număr foarte mare de oameni care veniseră să-și spună părerea despre opera tinărului scriitor și s-o asculte pe a altora. Erau aici muncitori, intelectuali, elevi, studenți, băieți și fete, tineri și vîrstnici.

La masa prezidiului, Emil văzu doi academicieni cunoscuți, iar în sală descoperi mai mulți cronicari și critici literari, dintre care unii foloseau orice prilej pentru ca, după împrejurare, să dezvolte aspre rechizitoriul sau să pronunțe mărinimoase sentințe de achitare.

Sedința începuse punctual și, în decurs de trei sferturi de oră,

luaseră cuvîntul vreo patru vorbitori. Erau cititori obișnuiți ai revistei. Apreciaseră cu toții lucrarea făcînd doar rezerve asupra unor aspecte de detaliu. O elevă pistruiată, cu codițe castanii legate cu funde, întrebă pe academicianul cel chel de la prezidiu, despre care credea că-i autorul:

— Cum se poate, tovarășe scriitor, ca eroul dumitale să nu fi băgat de seamă că Nina îl iubește? Mie asta mi se pare neveridic. Oare să fi fost atît de miop?

Emil Bancea își îndreptă cu un gest mașinal ochelarii cu sticle groase. Academicianul, care era cam tare de ureche, se aplecă spre vecinul său și-l întrebă ce vrea fetișcana asta de la el. Nu se lămuri, totuși, și înalță foarte nedumerit din umeri.

Apoi se urcă la tribună un student în fizico-chimice. El vorbi îndelung despre ideea greșită științificește pe care se bazuia una din inovațiile eroului principal al lucrării, care era inginer.

— Cum poate să susțină cineva că aplicarea legii presiunilor la mari adîncimi s-ar putea face atît de simplist, fără a se ține seamă de ecuația...

Un elev cîrn cu ochi vii îl interpelă pe vorbitor:

— Un erou pozitiv trebuie să aibă și lipsuri. Dacă ar fi rezolvat și problema asta, ar fi devenit de-a dreptul schematic!

Se auziră rîsete în sală. Studentul mai vorbi încă vreo douăzeci de minute despre alte greșeli științifice ale lucrării, după care încheie:

— Nu pot să nu recunosc că mie personal nuvela mi-a plăcut. Ba chiar m-a pasionat. Dar, judecînd obiectiv, trebuie s-o considerăm dăunătoare pentru tineretul nostru. Tineretul nostru nu are nevoie de aventuri. Tinerii de astăzi sînt serioși. Lor le trebuie lucrări de știință pură, lucrări instructive, pe care să le citească cu aceeași pasiune cu care citeșc manualele de matematică și fizică...

— Manualele nu le „citim“, vorbi din nou elevul cîrn, ci învățăm după ele!

Încetul cu încetul, discuția deveni mai interesantă. Participanții lăsară deoparte formulele chimice și amănuntele nesemnificative și retrăiră drama unui colectiv care trecuse prin momente grele, pline de dramatism. Unii îl învinuiau pe erou, alții îi luau apărarea.

Emil asculta cu viu interes ce spuneau unii și alții, urmărind pe fețele ascultătorilor efectele celor afirmate de vorbitori.

La un moment dat, redactorul-șef, care conducea ședința, anunță:

— Dau cuvîntul tovarășului Demostene Petruțian, cunoscutul critic literar. Tovarășul Petruțian n-a putut să vină la adunarea noastră, fiind reținut de o lucrare, dar a ținut totuși să-și spună cuvîntul.

Redactorul-șef apăsă pe un buton de sub masă, și o parte din lămpile fluorescente se stînseră. În încăpere se făcu penumbră. Apăsă un al doilea buton, iar pe peretele din spatele mesei prezidiului se lumină dreptunghiul unui ecran de televiziune. Se auzi o tuse scurtă și pe ecran apărură figura binecunoscută a criticului.

— Tovarăși, începă Petruțian, eu am să fiu scurt. Mie lucrarea nu mi-a plăcut.

În sală se făcu o ușoară rumoare.

— Consider, Petruțian făcu o pauză expresivă trecîndu-și mina prin părul-i negru, des, răvășit pe frunte, consider că autorul s-a făcut vinovat de o mare greșeală față de literatură. El n-a respectat realitatea, nu ne-a dat o operă veridică, inspirată din viața adevărată. Consider că tot ce a zugrăvit autorul în povestire este de domeniul fanteziei. Așa ceva nu se poate întîmpla niciodată...

Emil se mișcă nervos pe scaun.

— Dar ne întrebăm, tovarăși, continuă Petruțian, ce fel de fantezie este asta? O fantezie lipsită de aripi, săracă... Acțiunea e cenușie, lipsită de dinamism și de neprevăzut. Însăși viața este mai bogată, mai vie. Da, prieteni, avem în față o lucrare slabă, care nu va rezista veacurilor viitoare.

Petruțian ridică degetul semnificativ și spuse clătînind din cap:

— Nu așa se întâmplă în viață!

Apoi își ceru scuze pentru că trebuia să i se dea legătura cu o altă ședință, unde se discuta un poem de curînd apărut.

Luminile se aprinseră din nou, iar redactorul-șef anunță o scurtă pauză.

Emil Bancea se ridică din fotoliu și se îndreptă, laolaltă cu ceilalți, spre bufet. Toți discutau cu însuflețire, comentînd diferitele păreri. Lîngă el, Emil auzi un glas de tenor în falset:

— Mîine am să public o notă critic-satirică în revista „Tinăra critică“...

— Bine, dar după cîte știu, tu nici n-ai citit nuvela... îi răspunse un glas de față.

— Ce-are a face! Mi-am făcut o idee din discuții. Și-afară de asta, n-ai văzut ce a spus Petruțian?!

Emil Bancea întoarse capul și aruncă o privire pătrunzătoare tinărului critic. Acesta își luă prietena de braț și-i spuse cu un aer plictisit:

— Hai, dragă, să luăm o bere... Măcar cu atîta să ne alegem!

Emil zări cîțiva cunoscuți, dar îi evită. N-avea chef să suporte o discuție banală sau un schimb de amabilități de circumstanță. Se duse într-un colț, se așeză la o măsută mascată de un stilp de marmură și ceru o limonadă.

În sala bufetului domnea o rumoare surdă. Emil își aprinse o țigară și trase cu nesaț fumul în piept. Recapitulă mental discuțiile. Celor mai mulți, lucrarea le plăcuse. Dar și aceștia — nemaivorbind de criticii viînători de greșeli, care existau din toate timpurile — socoteau povestea neverosimilă. Emil zîmbi. Apoi, încrețindu-și fruntea, făcu un efort de memorie...

„Cît a trecut de atunci? Trei? Nu, parcă cinci ani“...

Înginerul își scoase ochelarii cu sticle groase, îi șterse cu batista și și-i așeză din nou pe nas. Da, își aducea bine aminte de seara aceea de decembrie cînd amicului său, inginerul, îi comunicase hotărîrea sa de a scrie această povestire. Și el îl privise neîncrezător... De atunci, scriitorul nu-i mai vorbise niciodată despre acest proiect. Și acum, iată, povestirea apăruse...

Emil deschise revista și citi din nou titlul primului capitol al povestirii. Da, da, așa începuseră toate...

I. UN CEAS DEFECT ȘI O BANCNOTĂ FALSĂ

Omul pășea repede, fără să privească nici în stînga, nici în dreapta. Părea preocupat și trăgea nervos dintr-un muc de țigară, fără să-și dea seama că aceasta se stînsese de mult. Din cînd în cînd, privea mașinal cadranul ceasului de mînă, blestemînd timpul care se scurgea atît de încet. Mai rămînea o oră întregă pînă la închiderea magazinelor, așa că se strădui să facă pașii mai rari, dar de fiecare dată se surprîndea grăbindu-și mersul. Străbătu străzile

centrale ale marelui oraș portuar, unde domnea, ca de obicei, o vie animație. Mulțimea pestriță a trecătorilor foia în toate direcțiile, ca într-un furnicar. Nimeni nu băga în seamă pe bărbatul acesta de statură potrivită, care purta o haină ușoară, sandale romane în piciorul gol și o pălărie de pai cu borul larg lăsat pe frunte. Din când în când, îi ajungeau la ureche cuvinte rostite în spaniolă, rusă, italiană, engleză sau arabă, frinturi de discuții purtate de marinari de pe vasele comerciale ancorate în port. Omul cu pălăria de pai se lăsă dus un timp de trotuarul rulant, dar, pierzindu-și curind răbdarea, trecu pe trotuarul obișnuit. Se opri citeva clipe în stația cursei aeriene și privi cum își ia zborul un elicopter. Apoi, uitându-se din nou la ceas, își îndreptă pașii în direcția orașului vechi, părăsind cartierele centrale, în care-și dăduseră mina toate minunile tehnicii pe care le oferea cu generozitate sfârșitul celui de-al XX-lea secol.

Amurgul cobora pe nesimțite, făcând să pălească pe încetul flăcările strălucitoare din ferestrele blocurilor cu numeroase etaje.

Curind, aspectul orașului se schimbă vizibil. Omul cu pălăria de pai străbătea cartierele liniștite ale vechiului oraș, unde, de-a lungul străzilor înguste și întortocheate, se înșirau case pitorești cu un etaj sau două. O adiere răcoroasă șoptea prin frunzișul teilor aliniați pe marginea trotuarului, vestind că nu departe se găsea faleza suspendată la vreo trezeci de metri deasupra mării.

Omul cu pălăria de pai încetini pasul de-a binelea. Își scoase pălăria și-și șterse sudoarea ce-i șiroia pe frunte. Șuvițele de păr erau lipite între ele, iar pe frunte îi rămăsese o dungă roșiatică de la marginea pălăriei. De-abia acum, omul își dădu seama că țigara era stinsă. O aruncă cu ciudă și-și scoase alta. O aprinse tacticos și trase un fum adinc în piept. Acum mergea agale ca un om fără treabă, care n-are de ce să se grăbească. Trecu pe lângă o tină ră pereche ce ședea pe-o bancă făcută dintr-un trunchi de copac și care, judecând după aparențe, nu discutau despre teorema lui Euler. Omul se uită la ei o clipă, cu indiferență, apoi privirea îi lunecă de-a lungul zidului și se opri pe o firmă de sticlă neagră pe care citi o inscripție cu litere de bronz: „Doctor Octavian Savu — medic stomatolog“. Omul cu pălăria de pai își privi ceasul: „Da. Douăzeci de minute vor fi de ajuns“ — își spuse el și intră pe poarta boltită. O scară de piatră urca la etaj. Sandalele romane pășeau fără zgomot pe preșul vechi și murdar, prins în vergele de fier pe fiecare treaptă.

În sala de așteptare ședea citeva persoane: un bătrîn cu falca bandajată, ce clătina filozofic din cap, un bărbat de vreo patruzeci de ani cu desăvîrșire chel, ce căsca într-una, dezvelind un adevărat depozit de aur 14 carate, și, într-un colț, două gospodine ce-și împărțeau pe șoptite diferite rețete culinare. Omul își scoase pălăria și mormăi un fel de „bună ziua“, la care nu răspunse nimeni. Își puse pălăria în cuier și rămase în picioare cu minile la spate, rezemat de perete. Apoi ca din întâmplare, se apropie de fereastra ce dădea în stradă și privi cu atenție. Nu văzu nimic deosebit. Pină și cei doi de pe bancă plecaseră între timp. Omul se așeză pe un scaun de piele cu ramă de metal nichelat și luă de pe măsufă o revistă ilustrată. O răsfoi distrat și o puse la loc. Se uită din nou la ceas. Măsură din ochi pe ceilalți, de parcă ar fi vrut să-și dea seama cit ar putea să dureze tratamentul fiecăruia. Apoi se ridică, își luă pălăria și se îndreptă spre ușă, privind din nou în treacăt pe fereastră. Ieși în stradă cu un aer degajat. După cum se părea, nu fusese urmărit. Traversă, apucînd-o pe o străduță lăturalnică.

Omul cu pălăria de pai nu mai văzu cum, din curtea unei case de peste drum de dentist, ieși un tânăr într-o haină cenușie. O clipă, acesta stătu în cumpănă, apoi o coti și el pe mica stradă laterala.

*

Omul cu pălăria de pai se opri în fața unei mici ceasornicării. Firma de tablă vopsită, indoită și spălată de ploaie purta pe ea rămășițele unei inscripții. Trecătorul care poseda o oarecare pricepere în dezlegarea documentelor cifrate și puțină fantezie ar fi reușit în cele din urmă să reconstituie inscripția: „La Manolis, ceasornicării de lux“.

Omul cu pălăria de pai aruncă o privire rapidă pe de lături. Nu era nimeni... Calm, cobori cele câteva trepte ce duceau în prăvălie și împinse ușa, făcând să sune clopoțelul antediluvian suspendat deasupra ei.

— E închis! E închis! se repezi cineva la el, cu o voce guturală.

Omul cu pălărie de pai descoperi pe o masă o cușcă cu un papagal.

— Bună, meștere! zise el adresându-se bătrînului din dosul teighelei de sticlă și-și trinti pălăria pe cușca papagalului. Acesta protestă din nou: „E închis! E închis!“

Manolis își scoase lupa de ceasornicar din ochiul sting, acoperi cu un clopot de sticlă ceasul la care lucra și ieși de după teighea.

— Mi s-a spus că dumneata te pricepi la ceasuri cu mecanisme complicate, i se adresă vizitatorul.

— Tot ce se poate, dădu bătrînul din cap, tot ce se poate. Trebuie să văd ceasul.

Vizitatorul își desprinse ceasul de la mână și i-l întinse. Manolis cercetă cu atenție prin lupă capacele și zări într-un colț un marcaj minuscul: un cap de leu. Ceasornicarul ridică ochii, în care juca o luminiță vicleană.

— Se poate repara, dar o să vă coste scump, silabisii el încet. E defectă piesa principală.

Clientul făcu un semn cu mîna.

— Nu contează. E o amintire de familie, la care țin foarte mult.

— Înțeleg, înțeleg... O să-mi dați o sută de lei și veți fi mulțumit.

— S-a făcut! Poftim banii. O să trec peste câteva zile.

Omul își luă pălăria de pai și se îndreptă spre ușă. Manolis îl conduse spre ieșire. În prag, vizitatorul îi spuse printre dinți:

— Fii atent, joi seara o să vină să ia „piesa principală“. Ii dai și suta. Să nu le-ncurci iar, că te ia dracu, neghiob bătrîn!

Manolis se înclină și nu spuse nimic. Omul cu pălăria de pai plecă pășind liniștit, cu un aer indiferent. Deodată simți lămurit că-l urmărește cineva. Se urcă în turbobusul ce ducea spre centru. După două stații cobori și se pierdu în mulțime.

...Manolis tocmai se pregătea să tragă oblonul, cînd se apropie de el un tânăr cu o haină cenușie și cu o elegantă cravată argintie.

— Bună seara, aș dori...

— Nu se poate, am închis... miine! i-o tăie ceasornicarul.

— Totuși, te-aș ruga... Chiar acum mi-a căzut ceasul pe asfalt și tare mi-e teamă că i s-a întimplat ceva grav.

Manolis mormăi nemulțumit și intră în prăvălie. Tânărul intră după el.

— E închis! E închis! țipă din cușca sa papagalul.

— Taci din gură, nătărăule, îi aruncă veninos Manolis. Ei, la să văd ceasul..

— Poftim!

— Ce-i asta? întrebă surprins ceasornicarul.

Manolis își puse ochelarii. Nu înțelegea nimic. Nu-i spusese tinarul acesta că are un ceas de reparat? Atunci... ce era cu hirtia asta? O duse la lumină și citi. Simți cum i se moale genunchii.

— Mandat de arestare și percheziție, cetățene Manolis, spuse tinarul cu voce metalică. Ca să nu te mai ostenești să ne întrebi pentru ce, îți spunem noi: pentru trafic de bancnote false.

Manolis respiră ușurat. Apoi luă un aer de victimă și se lăsă pe scaun.

...Cind nevasta lui Manolis veni seara din vecini, se miră nespusă că nu-și găsi bărbatul acasă. Intră și în prăvălie și-l strigă, cu toate că vedea bine că nu-i acolo.

— Manolis! Manolis!

— E închis! E închis! răspunse imperturbabil din cușca sa papagalul.

II. O DIMINEAȚĂ DE IUNIE

Negruț se trezi, ca de obicei, o dată cu primele raze ale soarelui. Se întinse somnoros și căscă, scoțind o limbă lungă de un cot. Apoi sări în picioare și privi nedumerit în jur. În lumina trandafirică ce pătrundea prin fereastra cu storul pe jumătate lăsat, Negruț revăzu camera în care se mutaseră de câteva zile. Un dușap, o masă de lucru, câteva scaune, o etajeră cu cărți și un pat. În pat dormea Dan.

Câteva clipe, Negruț ascultă respirația sa regulată. Mișcându-se fără zgomot, făcu înconjurul încăperii. Se opri un timp în dreptul puștii de vânătoare ce afirna în perete, apoi se apropie de noptieră. Ceasul arăta cinci fără un sfert. Negruț știa că dacă l-ar fi trezit acum pe Dan, acesta l-ar fi certat întâi zdravăn, iar pe urmă s-ar fi întors pe partea cealaltă și și-ar fi continuat somnul. Așa că, resemnându-se, se îndreptă spre ușă și ieși în curte. O dată ajuns afară, dădu ocol grădiniței ce împrejmuia vila. Soarele se ridicase binișor pe cer și acum alunga cu razele sale răcorile nopții. Negruț era un mare iubitor de natură. De aceea, începu să alerge prin toate colțurile grădinii, mirosind florile și tăvălindu-se prin iarba moale și înrouată. După ce se învioră de-a binelea, se îndreptă spre poartă și, dintr-un salt, se instală pe gardul lat de piatră ce împrejmuia vila.

Privi timp îndelungat șirul nesfârșit de mașini și camioane ce treceau pe șoseaua națională îndreptându-se spre Capitală.

Marele oraș pe care Negruț îl părăsise în urmă cu cinci zile, cind Dan venise cu el aici, era la o depărtare de numai cîteva zeci de kilometri.

Nu de mult, Dan declarase că se vor muta într-una din vilele noului parc de clădiri ce fusese terminat de curind pe șoseaua București-Giurgiu. Chiar lui, personal, Dan îi spusese:

— Ei, bătrine, acum ai să lenevești toată ziua. Plecăm în concediu. Ce zici?

Ce putea să zică? Tăcuse și-l privise întrebător pe Dan. Acesta începuse să ridă:

— Mi se pare că nu prea te bucuri. Nu-i nimic, n-ai să te plicti-

sești, îți făgăduiesc. O să mergi cu mine la vânătoare. Da, da, la vânătoare de iepuri! Așa că vezi, o să fie foarte distractiv...

Negruț pricepuse bine tot ce-i spusese Dan, mai ales că, în timp ce-i vorbea, acesta își curăța arma de vânătoare. De aceea ținuse să-și exprime pe dată sentimentele și se pornise să latre gălăgios ca un ciine lup dresat atunci când știe că are voie să facă zgomot.

...Un timp, ciinele dormită privind, pe sub pleoapele pe jumătate lăsate, șoseaua cu vălmășagul ei de vehicule. Apoi, judecând după soare că orele erau destul de înaintate, sări de pe gard și intră în casă.

Se opri în pragul camerei și, proptindu-se mai bine pe cele patru picioare, porni să latre „în rafale”, cum spunea stăpînul său.

Dan sări din somn, își dădu la o parte o șuviță neascultătoare care-i alunecase pe frunte și privi ceasul de pe noptieră. Arăta 7.

— Ei hai, gata, taci, spuse el morocănos, frecîndu-se la ochi. Ce tot latră? Nu ți-am spus că în concediu mă scol tîrziu? Ce m-ai trezit așa de dimineață, păcătosule?

Ciinele dădu din coadă și-și trecu limba peste botul umed, apoi se apropie de pat și puse labele din față pe plapumă, vrînd să-și îmbuneze stăpînul nemulțumit.

— *Lingușitorule, îl muștră Dan și-i prinse botul cu palma, ceea ce îl făcu pe Negruț să strănute. Ei, hai, astăzi eu am să stau în pat, iar tu ai să faci pe gospodina. Ne-am înțeles?*

Negruț lătră de două ori.

— Bine, atunci pune ceaiul. Hai, du-te, pune ceaiul!

Ciinele se ridică ascultător și se îndreptă spre ușa de lingă pat. Se ridică în două labe, apăsă clanța și deschise ușa care dădea în bucătărie. Se apropie de o măsuță și apucîndu-l cu dinții, trase ușor un șnur de piele. Reșoul electric pus astfel în funcțiune se încălzi imediat și, în scurtă vreme, ceainicul, așezat deasupra, începu să-și murmure cîntecul său monoton.

Dan luă de pe noptieră o revistă și o răsfoi, căutînd articolul care-l interesa. Era ultimul număr al „Buletinului Institutului de arheologie comparată”. Pe Dan îl pasiona istoria în general și antichitatea în special. Locuința sa din Capitală cuprindea o bibliotecă în care cărțile privind istoria antică ajungeau la un număr destul de însemnat.

Cînd era la serviciu, Dan nu avea întotdeauna timp suficient pentru a se dedica lecturii. De aceea voia să-și folosească din plin zilele de concediu.

Acum, sprijinit în perna ridicată la capul patului, începu să citească atent și concentrat paginile revistei, făcînd însemnări pe margini cu un creion albastru, în timp ce Negruț, culcat pe covorașul din fața patului, asculta zumzetul apei care fierbea în ceainic.

Era un articol deosebit de interesant. Autorul — profesorul Alexandru Teodoriu — pornise de la cîteva fapte cunoscute de mai multă vreme, de la unele descoperiri foarte recente. Totul se referea la niște întîmplări nemaipomenit de curioase, petrecute, cu vreo două mii și cincisute de ani în urmă, pe meleaguri nu prea depărtate de locul unde se afla acum Dan Vertea.

Legănat de cîntecul monoton al ceainicului, Dan lăsă creionul din mînă, puse revista încet pe pat și începu să viseze cu ochii deschiși...

...Cu 500 de ani înaintea erei noastre, Darius, regele persilor, căutînd îndemnul sfințicilor săi, hotărîse să pornească o expediție împotriva Scîției. După părerea lui, acești vecini nomazi, străvechi lo-

cuior ai regiunilor de la miazănoapte de Dunăre, — între țărmurile Mării Negre și Marea Caspică — deveniseră de-a dreptul supărători. Se cuvenea să-i supună. Și asta era cu puțință numai pe calea armelor.

Și așa se făcu că, în fruntea unei numeroase armate, Darius părăsi Susa, îndreptându-se spre Bosfor. Pe vremea aceea, lipsită de telegraf, radio sau ziare, știrile se răspindeau cu multă greutate. Cu toate astea, într-un răstimp relativ scurt pentru depărtările imense pe care le aveau de străbătut, vestea despre expediția lui Darius ajunse prin toate ținuturile pe care acesta avea să le calce.

Astfel, la Bosfor, îl așteptau vase grecești, care, plutind unul lângă altul, alcătuiau în acest fel podul peste care trecu armata devenită acum mai numeroasă. Și mai mult crescuseră numărul celor care alcătuiau expediția atunci când Darius începu să străbată Grecia.

Intr-unul din popasurile sale, regelui i se înfățișă un om înalt și vînjos care, înclinându-se adînc, îi spuse:

— Mărite rege, dă-mi îngăduința să lupt și eu alături de ostașii tăi, împotriva sciților răătăcitori. Am cu mine o ceată de voinici, de a căror vitejie răspund cu viața...

Regele Darius era îndeobște foarte mulțumit de orice nouă creștere a puterii armatei sale. Totuși, gînditor, mîngîindu-și bărbia, el puse o întrebare care simțea că se cuvenea să fie rostită:

— Ce te face să lupți pentru mine?

După ce noul venit, pe care-l chema Arion din Corint, îi arătă că numai faima numelui lui Darius și ar fi fost destul pentru ca să-l facă pe oricine să se alăture glorioasei sale armate, îi dezvălui ade-văratul îndemn:

— Sînt doi ani de atunci, fratele meu a legat prietenie cu sciții. El a rămas printre ei, sciții făcînd legămint că-l vor respecta și că-l vor socoti veșnic îndrumător și prieten. Într-o oală mare de pămînt, ei au turnat vin, iar după aceea toți cei de față, fratele meu și sciții, și-au crestat brațul și au lăsat să curgă în oală, peste vin, multe picături din singele lor. Mai apoi, în această oală și-au muiat săgețile, o secure, un paloș și o lance, au înălțat zeilor o rugă fierbinte și au băut tot amestecul acela de vin și singe. Îți spun aceste lucruri, mărite rege, ca să știi cit de adîncă era prietenia dintre fratele meu și sciții, pentru că asemenea obiceiuri viețuiesc doar între cei care încheie legături trainice...

— Și ce s-a petrecut mai departe?

— Mărite doamne, fratele meu a fost ucis! Am aflat vestea acum o lună. La moartea regelui sciților, fratele meu a fost ucis laolaltă cu alți cincizeci de sciți... Nu știu care-i pricina, dar această crimă nu va rămîne nerăzbutată! O jur pe Hades.

Fără îndoială, Darius cunoștea aceste obiceiuri ale sciților, care ucideau pe cei mai apropiați oameni ai regelui la moartea acestuia. El nu-i spuse însă nimic grecului, primind cu bucurie cele 200 de lănci pe care acesta le adusese.

...Dan își imaginează scena: Arion din Corint, în fața lui Darius, cu mina întinsă pentru jurămîntul solemn...

În timp ce Darius înainta spre Dunăre, aceiași aliați greci care alcătuiseră podul de vase în strămoșia Bosforului străbăteau Marea Neagră. Ajungînd la gurile Dunării — Istrul, cum o numește Herodot —, ei porniră pe fluviu în sus și formară o nouă punte de vase la cale cam de două zile de la vărsarea sa. Astfel, după ce înaintase prin Tracia, Darius, în fruntea armatei sale, ajunse la acest pod de vase, pe care-l trecu iute.

Și acum, perșii și aliații lor se aflau pe țărîm inamic. Dar lui Darius nu-i era teamă. El se pregătea liniștit și sigur de izbîndă, așteptînd să dea lupta cu armata sciților și să le cucerească orașele. Care nu fu însă surpriza lui cînd își dădu seama că, de fapt, orașele pe care intenționa să le cucerească... nu existau! După cum spunea Herodot, „sciții își duc cu ei casele“ sau, cu alte cuvinte, erau nomazi. Retrăgîndu-se mereu, ferindu-se de lupta deschisă, sciții transformară acest război într-o urmărire obositoare și inutilă. În drumul perșilor, fîntinile erau astupate, pășunile distruse... Călăreții sciți hărțuiau flancurile mării armate care era alcătuită mai mult din infanteriști, îi capturau pe cei ce rămîneau în urmă, făceau imposibilă aprovizionarea și, într-un cuvînt, Darius era în primejdie de a pierde bătălia înainte de a o fi dat.

...Pe dinaintea ochilor lui Dan se perindau, ca într-un film, scene ale acestei lupte neputincioase cu un dușman aproape invizibil care dădea ici și colo cite o lovitură și apoi dispărea undeva, în întinderile nemărginite și necunoscute... În aceste lupte, Arion din Corint și tovarășii săi se dovediră a fi bravi, așa cum făgăduiseră. Luptau aprig și nu se temeau să se avinte acolo unde primejdia era mai mare, așa încît, pînă la urmă, Arion fu rănit.

Între timp, situația mării armate a lui Darius devenea din ce în ce mai grea. Regele ajunsese la o concluzie firească, și anume că doar o retragere peste Dunăre îl mai putea salva de la înfrîngerea totală — și încă o retragere foarte rapidă.

Cum s-o facă? Pentru a cîștiga timp, Darius nu pregetă să recurgă la un vicleșug, sacrificîndu-i pe cei care nu erau în stare să fugă... Era seara. În cortul său se aflau adunați mulți din tovarășii săi de luptă bolnavi și răniți, iar printre ei, Arion din Corint, pe care rănile primite îl împiedicau încă să ia parte activă la bătălie.

— La noapte, le spuse Darius celor de față, voi alege pe cei mai teferi dintre voi și, la adăpostul întinericului, îi voi ataca pe sciți. Lăsați focurile să ardă, măgarii să ragă. Nu schimbați nimic din zgomotele și mișcările obișnuite. Să nu-i facem să bănuiască atacul.

Sub acest pretext, regele se furișă afară din tabără împreună cu trupele sale de elită. Abia în ziua următoare, oamenii lăsați în tabără își dădură seama că regele lor îi părăsise. Nu le mai rămînea ceva mai bun de făcut decît să se predea sciților — ceea ce și făcură.

Cea mai mare parte din această poveste seamăna cu ceea ce scria Herodot. Asupra lucrurilor cunoscute, de altfel, profesorul Teodoriu nu insistase prea mult. În schimb, el se opri asupra lui Arion din Corint, personajul despre a cărui soartă istoria nu pomenise nimic deslușit pînă astăzi... În cursul unor săpături arheologice se descoperise pe malul Mării Negre o coloană pe care puteau fi descifrate caractere grecești — o coloană asemănătoare aceluia pe care Darius le ridicase lîngă Bosfor și în drumul său spre Dunăre. Pe această coloană de piatră era, pentru întia dată, amintit numele lui Arion din Corint.

Numai că această coloană nu fusese făcută de Darius, care nici nu trecuse pe acolo. Cea mai verosimilă ipoteză era că ea fusese cîmpită de vreunul dintre grecii prinși de sciți, acum vreo 2.500 de ani, dacă nu chiar de Arion din Corint. În vechile slove se povestea ceva și despre întîmplările de mai apoi ale prinșilor sciților, întîmplări despre care bătrînul Herodot nu spunea nimic.

Profesorul Teodoriu cercetase îndeaproape problema și, după cum

reieșea, găsisse și alte mărturii, printre care unele amfore cu scene semnificative și anumite inscripții. Pe această bază, el putea acum să descrie aproape întreaga aventură de necrezut a lui Arion din Corint.

„Se pare că nu toți cei lăsați în urmă de Darius se predaseră. Împreună cu cițiva prieteni, Arion fugise, călărind niște cai mici și iuți capturați de la sciți. Așa ajunsese pe malul Dunării, dar nu în locul unde se aflase podul de vase. Pesemne, rătăcise mult mai spre nord. Pe o plută făcută din rămășițe de arbori, izbutise să treacă Istrul și astfel ajunsese în Dobrogea de azi. Dar sciții înverșunați îl urmăreau până când, ajuns la malul mării împreună cu prietenii săi, se văzu prins ca într-o capcană. Sciții călări veneau dinspre apus, dinspre miazăzi și dinspre miazănoapte.

Erau siguri de izbândă sciții..., dar când cele trei cete se întâlneau, grecii nu mai erau acolo. Unde dispăruseră? În pustiu! Intins ca în palmă? Cu neputință. În textele citate de profesorul Teodoriu, Arion invocase pe Poseidon, care-i făcuse loc în mare și-l ascunsese sub apele ei în tot timpul cât fuseseră căutați de sciți.

O simplă legendă ca atâtea altele, s-ar fi putut spune! De bună seamă că mindrii greci preferaseră să se înecă în valurile mării decât să se predea viii sciților. Aceasta era ipoteza cea mai plauzibilă. Desigur, așa crezuseră atunci și sciții. Dar iată că profesorul Teodoriu, referindu-se în articolul său la anumite cercetări întreprinse de el, afirmă că istoricilor le sînt rezervate încă multe surprize în legătură cu taina dispariției lui Arion din Corint și a prietenilor săi.

„Organizarea unei expediții arheologice — își încheia profesorul articolul — se impune cu necesitate. Nouă, oamenilor de știință, ne revine sarcina de a lumina colțurile cele mai obscure ale istoriei“.

Lui Dan îi veni în minte chipul profesorului Teodoriu, ale cărui conferințe le ascultase adeseori. Își amintea de împetuozitatea cu care bătrînul profesor își apăra tezele, afirmațiile, ipotezele, de numeroasele sale lucrări și cercetări a căror faimă trecuse de mult granița.

În cameră se făcu auzită soneria telefonului. Întinse mîna după receptor.

— Da, eu, Verzea. Cum?... Bineînțeles...

Pe chipul său se citea surpriza. Ascultă cîteva clipe. Ochii săi verzi, pătrunzători, scăpărau parcă. Își mingiie cu palma bărbia vointar.

— Într-o jumătate de oră voi fi la dumneavoastră! spuse el cu voce hotărîtă, punînd receptorul în furcă.

III. UN TELEFON NEAȘTEPTAT

Expresul transeuropean, pe care ziaristii parizieni, dornici de titluri senzaționale, îl denumiseră „Bolidul de argint“, gonia vijelios. Din compartimentul său, profesorul Henry Godard, de la catedra de oceanografie a Universității din Paris, privea în bezna de afară. Din cînd în cînd, prin dreptul ferestrei treceau, ca-n scînteierea unui fulger, luminile unei gări sau semnalele verzi și roșii ale semafoarelor. Expresul fugea cu mai mult de 300 km pe oră, dar mersul îi era atît de lin, fără zdruncinături, fără zgomot, încît dacă n-ar fi văzut aceste scîlpiri, călătorul ar fi crezut că stă pe loc. Se auzea doar un fluier prelung, de parcă aerul dislocuit de acest bolid terestru ar fi gemut de durere.

Pe culoarul vagonului, un om înalt, cu părul ondulat, a cărui

figură se distingea cu greu în lumina palidă, deschise prima din cele douăzeci de uși ale compartimentelor individuale. O închise repede, scuzându-se, apoi o deschise pe cea alăturată și repetă manevra.

În această clipă, în capătul culoarului, apăru un bărbat în uniformă călilor ferate. Controlorul se apropie privindu-l cercetător pe omul cel înalt cu părul ondulat, care se oprise lângă o fereastră și-și aprinsese o țigară.

— Căutați pe cineva? întrebă el.

Celălalt pufăi nepăsător, expirind tacticos fumul care se înălța sub forma unui rotocol albăstrui și, prefăcându-se că n-a auzit întrebarea, întrebă la rindul său:

— Mai avem mult până la frontiera romină?

— Cîteva minute... răspuse controlorul.

Bărbatul continuă să pufăie, până ce controlorul se îndepărtă și trecu în vagonul alăturat.

...Într-unul dintre compartimente, profesorul Henry Godard trase perdeaua acoperind fereastra. Succesiunea scripșirilor de la semafoare, gări și semnale devenise obositoare. Se uită la ceas. Era 11 și un sfert. De-abia acum, își dădu profesorul seama că îi este foame. Se ridică de la fereastră și trecu alături, în camera de baie. Își verifică ținuta îngrijită și-și trecu palma peste obraji bine rași. Din oglindă, îl privea un bărbat înalt de vreo patruzeci și cinci de ani, cu părul cărunt pe la temple. Profesorul zimbi. De cîte ori se examina în oglindă, i se părea ciudat că acesta este chiar chipul său. Avea, într-adevăr, un fizic sever, cu trăsături ascuțite, iar ochii săi cenușii, cu căutătura concentrată, adăugau feței sale o expresie de gravitate. Această gravitate era totuși cu totul exterioroară. În realitate, profesorul era un bărbat plin de viață, vesel și spiritual, parcă oricînd gata să ia parte la vreo ștregărie, ca pe vremea cînd era student. Zimbetul din oglindă aduse dinăuntrul ființei sale un val de tinerețe și vigoare. O dată examenul terminat, profesorul stînsese lumina și părăsi camera de baie.

Cînd ieși din compartiment, se ciocni de un călător care tocmai trecea pe culoar. Se priviră o clipă ochi în ochi. Celălalt întoarse primul privirea.

— Scusate, seînor, spuse străinul cu-n specific accent castilian și grăbi pasul.

Profesorul privi o clipă în urma lui și se îndreptă apoi spre scara care ducea la etaj. Aici se aflau clubul, barul și restaurantul. Trans-europeanul reprezenta expresia ultimelor cuceriri ale tehnicii în domeniul transportului feroviar. Dacă aviația obținuse succese uluitoare pe tărîmul vitezelor avioanelor supersonice, acestea își găsiseră, în schimb, în noul expres un rival de temut în ceea ce privește comoditatea pasagerilor. Într-un vagon alăturat se găsea, tot la etaj, cinematograful stereofonic, iar într-altul o bibliotecă și un club. Cele 15 ore necesare traversării continentului puteau fi astfel folosite în cele mai plăcute feluri.

În restaurant era puțină lume. Profesorul luă loc la una din măsuțele așezate în lungul peretelui și apăsă un buton de sub tăblie în dreptul căruia scria „français“.

— Ce doriți? se auzi întrebarea, rostită în limba franceză.

Godard se informă asupra meniului, iar glasul care venea din difuzorul de sub masă îi recomandă, printre altele, o specialitate românească.

— Luați sarmale...

Profesorul se declară de acord și ceru și o sticlă de vin.

— Pe acesta l-aș dori de Bordeaux, zîmbi el.

— Prea bine, veți fi servit imediat.

Profesorul își scoase tabachera și-și aprinse o țigară. Cînd ridică ochii peste flăcăriuța albastră a brichetei, privirea sa se încrucișă cu aceea a unui bărbat care ședea la măsuta de lingă ușă. Părea un om de vreo 35 de ani, voinic, înalt, cu fața măslinie, caracteristică locuitorilor țărilor subtropicale, și cu părul ondulat. „Unde l-am mai văzut?” se întrebă Godard și-și aduse aminte îndată că era același călător pe care-l întîlnise, cu puțin timp înainte, pe culoarul de la parterul vagonului.

Pe peretele de deasupra măsuței la care ședea Godard, se aprinse un bec roșu. Aproape imediat se deschise dedesubt un mic oblon, iar o bandă rulantă aduse tava cu cele comandate. Profesorul își luă mîncarea. Oblonul se închise automat și becul se stinse.

Ospătarul avusese dreptate. Sarmalele se dovediră vrednice de toată lauda. Godard făcu reflecția că, în ciuda nemaipomenitelor progrese pe care le cunoscuse tehnica, arta culinară rămăsese puternic ancorată în tradițiile cele mai îndepărtate. Așa erau sarmalele, parcă de cînd lumea și nimeni nu-și propusese să le aducă vreo modificare, pentru că, oricare ar fi fost, ea nu s-ar fi bucurat de nici un succes. Sarmalele păreau să fie o noțiune absolută.

Profesorul își stăpîni un zîmbet. Își turna tocmai al doilea pahar cu vin, cînd simți că este privit cu insistență. Nu-și ridică privirea, avînd certitudinea că cel care-l supraveghea astfel e același bărbat cu fața măslinie. În cele din urmă, termină de mîncat și-și aprinse din nou o țigară, aruncînd o privire rapidă spre masa de la ușă. Era goală. Godard trase cu plăcere fumul în piept. Bine c-a plecat. Ceva îi displicuse în înfățișarea omului acela și căută să-și dea seama ce anume.

„Da, într-adevăr, asta e... avea niște ochi verzi sticloși și umezi... Ca ai peștilor din Oceanul Indian!” Profesorul zîmbi: „Iată pînă unde poate să te ducă deformația profesională, profesore oceanograf!”

Godard își aruncă privirea pe fereastră și, întîlnind același întineric deplin, hotări să meargă să se culce. În aceeași clipă, în încăpere se auzi o voce metalică:

— Profesorul Godard! Sînteți chemat la telefonul interurban. Parisul... Cabina A-7...

Vocea venea dintr-un difuzor mascat.

— Mulțumesc.

Profesorul se ridică nedumerit. Cine putea să-l cheme, la ora aceasta, la telefon? Era trecut de miezul nopții! Oare Simone? O porni pe culoarele pustii, luminate redus de cîteva tuburi luminescente cu lumina amurgului. Toată lumea dormea. Doar trenul continua să gonească fără întreprupere.

În cele din urmă, Godard ajunse la cabina situată în al treilea vagon. Pe o ușă se vedea o inscripție luminată: „A-7”. Deschise ușa și intră. În același timp, mersul expresului se încetini, semn că se apropia de unul din marele poduri suspendate din Carpați.

...După un timp, ușa cabinei A-7 se deschise din nou și, în lumina slabă, apărură silueta profesorului. Acesta parcurse din nou culoarele trenului. Mergea clătîindu-se, de parcă ar fi primit o veste îngrozitoare sau ar fi făcut o muncă istovitoare. Nu se întîlni cu

nimeni. În fața compartimentului său se opri și ezită citeva clipe, apoi apăsa cu hotărâre clanța.

...A doua zi dimineața, însoțitorul vagonului, după ce bătuse zădărnice citeva minute la ușa compartimentului, pentru a-i da profesorului ziarul, intră înăuntru și găsi pe masă următorul bilet:

„Sînt nevoit să-mi întrerup călătoria. Bagajele predați-le în păstrare în gara Constanța pe numele meu.

Profesor H. Godard”.

IV. LA O MIE DE METRI ADÎNCIME

În elegantul birou situat la o altitudine pe care un student în matematică ar fi denumit-o „minus 1.057 m”, adică, mai limpede, la o mie cincizeci și șapte de metri sub nivelul mării, domnea acum o liniște desăvîrșită. Așezat în fața mesei sale de lucru, inginerul Radu Damian întoarse pagina unui raport și răsuflă ușurat. Era ultima.

Se ridică de pe scaun și începu să se plimbe prin odaie. Era aproape ora 12 din zi și cineva care, prin absurd, ar fi pătruns aici, fără să știe că se află în exploatarea submarină M.N., ar fi crezut, fără îndoială, că lumina albă, odihnitoare, care îmbăia totul nu era alta decît lumina zilei. De asemenea, vizitatorul n-ar fi găsit nimic neobișnuit nici în faptul că aerul era proaspăt, răcoros de parcă un zefir primăvărat ar fi adiat printr-o fereastră deschisă.

Inginerul Damian zîmbi singur amintindu-și de protestele vehemente și adeseori chiar zeflemisitoare ale multora dintre colegii și chiar dintre profesorii săi:

— O clădire la o mie de metri sub valuri? O să fie zdrobită de greutatea apei! îi spusese un prieten.

— La un kilometru adîncime! Prostii! Nimic n-o să reziste, afîrmase unul dintre foștii săi profesori.

— Nici măcar teoriile dumitale! adăugase un altul, cu un accent ironic. E imposibil!...

Și, cu toate acestea, iată că reușise. Avusese chiar prilejul — de ce să n-o mărturisească, nelipsit de o anumită satisfacție — de a conduce prin secțiunile acestei exploatari pe unul dintre cei care protestaseră cu fărîie, cu cîțiva ani în urmă. Galeriile submarine, săpate sub fundul mării, iluminate *à giorno*, păreau mai curînd niște străduțe curate. Clădirile anexe nu se deosebeau de cele obișnuite, de „deasupra nivelului mării”, decît prin lipsa ferestrelor.

— Toate astea, îi spusese Damian la despărțire, totuși nu există.

— Cum asta? îl întrebasese celălalt, surprins.

— Teoretic, ele sînt imposibile!

Radu Damian uitase de mult aceste mici victorii. Zi de zi se iveau noi probleme. Și acum trebuia să rezolve una dintre cele mai plictisitoare: să întocmească un raport. Un raport amănunțit asupra situației lucrărilor de pe șantierul principal.

Își scoase ochelarii cu sticle groase și și-i șterse, încetîșor, cu batista. Era un gest automat. În acest timp, gîndurile sale erau concentrate undeva, în altă parte.

O sonerie infundată îl smulse din aceste preocupări. Ridică receptorul.

— Alo?

Fața sa încruntată deveni dintr-o dată mai luminoasă.

— Da, tovarășă Nina. Te ascult... Harta submarină?... Da, am primit-o azi dimineață... E în bună stare, mulțumesc... Perfect, per-

fect... n-am nici o observație... Ai respectat instrucțiunile?... Ai lucrat-o singură, în cabinetul izolat?... Ce tuș ai folosit? Un flacon original?... Bun, bun... mulțumesc!

Lăsa receptorul în furcă și rămase o clipă gînditor, ca și cum ar fi purtat în minte o imagine plăcută. Înălță din umeri, oftă și aruncă din nou o privire la foile înșirate pe masa de lucru. Apoi începu să dicteze...

În încăperea nu se auzea nici țacănitul vreunei mașini de scris și nici nu se găsea vreo stenografă care să noteze cu înfrigurare cifrele și datele pe care le rostea, cu o voce domoală, Radu Damian. După ce termină de dictat, opri magnetofonul și-și aprinse o țigară. Derulă apoi banda înregistrată și, așezat într-un fotoliu, ascultă de la capăt raportul ce urma să plece peste o oră la minister. Vocea îi suna caldă și convingătoare. Nu trebuia să îi specialist ca să-ți dai seama că, pentru acest finăr, fiecare cifră, fiecare expresie tehnică folosită ascundea frămîntări nenumărate, probleme pentru a căror rezolvare nu cruțase nici timp, nici eforturi.

...Trei ani de muncă pe acest șantier unic în felul său, la cîțiva kilometri de țărmul mării, la peste o mie de metri adîncime. Un șantier pentru a cărui construire își dăduseră mina îndrăzneala cea mai înaripată a oamenilor de știință, calculul cel mai riguros și mijloacele tehnice cele mai moderne.

Proiectul inginerului Radu Damian, proiect care alcătuisese chiar lucrarea sa de diplomă, se bizuise pe datele unui grup de chimiști care făcuseră o descoperire însemnată. Într-o anumită zonă cu o suprafață foarte întinsă, situată la cîțiva kilometri de țărm, se găsea — arăfaseră ei — un zăcămint foarte bogat. Nu era un mineral rar, nici un strat de cărbuni, nici o pungă de petrol, ci ceva cu totul neașteptat: o substanță gata preparată, care nu aștepta decît o mică prelucrare pentru a deveni cea mai prețioasă materie plastică. O materie care, deși mai rezistentă decît oricare alta cunoscută pînă atunci, era, în același timp, și flexibilă; într-un cuvînt, acel material ideal pe care inginerii îl căutau de multă vreme.

...Descoperirea pe care se baza proiectul inginerului Damian fusese făcută în cursul unor sondări submarine obișnuite, efectuate de cercetătorii de pe nava-schimbător a Institutului de cercetări maritime. Căutau să aște cum se schimbă componența nămolurilor de pe fund, la adîncimi treptat mai mari, știind că în Marea Neagră se petrece un proces biologic de transformare a materiilor organice în sapropel¹ și a acestuia din urmă în petrol. Pînă atunci, toți, chimiștii nu avuseseră prea mult de lucru. Așa încît care nu fu surprinderea generală cînd, după ce se aduse la suprafață proba aceea luată de la o mie de metri adîncime și după ce fu dată spre analiză, chimiștii noștri declarară cu necaz:

— Nu ne dăm seama despre ce poate fi vorba... Pare să fie o substanță necunoscută...

Așa aveau să spună peste cîteva zile și profesorii de la facultate, după ce trecuseră materialul printr-o serie de probe foarte complicate.

...Pînă cînd, în urma unui studiu care dură mai bine de un an, laboratorul de chimie analitică publică o lucrare complexă asupra

¹ Sapropel — nămol format în lagune sau în mări din planctonul (organisme microscopice vegetale sau animale) care a trăit în aceste ape. Se consideră că din acest sapropel s-a format petrolul.

materialului denumit „euxilon“, ca un omagiu adus bătrînului Pontus Euxinus¹. Era expus acolo și modul — presupus — de formare. Materialul ar fi luat naștere datorită presiunilor ridicate de la adîncimea de 1.000 de metri, presiuni care ating pe un centimetru pătrat aproximativ 102 kilograme și care acționează neîncetat, timp îndelungat. La aceasta se adaugă și acțiunea gazului hidrogen sulfurat, bogat la aceste adîncimi. În sfîrșit, mai existau, desigur, și alți mulți factori, poate cu rol de catalizatori, din interacțiunea cărora luase ființă euxilonul, acest material atît de prețios. Printre aceste însușiri, una părea deosebit de importantă: aceea de absorbție a particulelor emise în cursul dezagregărilor atomice.

Cîte utilizări nu putea să aibă acest material! Se părea că nu există domenii în care „euxilonul“ să nu găsească întrebuințare. Tuburi pentru conducte de apă sau de gaz, lagăre și piese de mașini, fibre rezistente, cilindri pentru motoarele cu explozie, piese pentru motoarele atomice, unde era deosebit de indicat.

Dar cum să-l scoți de acolo, de la adîncimea de aproximativ o mie de metri, din fundul Mării Negre? Utilizarea sondelor era în cazul de față imposibilă. În cursul extracției, chiar presupunînd că astfel de sonde ar fi putut fi instalate, euxilonul s-ar fi modificat, s-ar fi solidificat pe drumul spre suprafață, prezentînd porozități, care ar fi scăzut mult din valoarea sa, făcîndu-l inutilizabil pentru anumite scopuri.

Așa se născuse ideea proiectării „Exploatării M. N.“. Inginerul Radu Damian făcuse o propunere pe cît de firească pe atît de neașteptată: ridicarea unui oraș submarin — dacă „ridicare“ putea fi denumită cînd era vorba de o mie de metri adîncime! Un adevărat oraș cu clădiri pentru laboratoare, cu uzine în care euxilonul era prefecrat deocamdată experimental. Și, în special, cu galerii de extracție, asemenea aceloră din minele de cărbuni, în care se putea face exploatarea rațională a zăcămintului.

Datorită mijloacelor moderne de excavație, tunelul subteran care avea să facă legătura dintre locul de exploatare și țărmul mării fu săpat într-un timp record. Problemele noi puse la construirea unor locuințe submarine fură și ele rezolvate cu ingeniozitate. De curînd, euxilonul începuse să fie transportat la suprafață și folosit în cîteva din marile uzine ale țării. Mai rămîneau de lămurit unele probleme tehnologice, și faza experimentală putea fi socotită încheiată.

„Banda de magnetofon se opri de mult. Damian continua să fumeze, pierdut în gînduri. În cele din urmă, se sculă din fotoliu și se apropie de birou. Apăsă pe un buton și pe ecranul videofonului — un televizor de serviciu — apărî chipul directorului.

— Tovarășe Voicu, i se adresă Damian, raportul e gata.

Directorul, un bărbat de vreo cincizeci de ani, cu părul alb ca neaua, în ciuda unei fețe ce se păstrase tînără, zîmbi, arătînd un șir de dinți albi și puternici.

— E-n regulă! Am să-l ascult și eu. Peste o oră îl vom putea transmite prin cablu la minister. Cred că și de data aceasta vor fi mulțumiți... A, să nu uit, mîine trebuie să sosească profesorul Henry Godard. Mi-a telegrafiat. Am să-i fac legătura cu dumneata.

Damian își încruntă sprîncenele întrebător.

— Profesorul Godard e un oceanograf renumit, îl lămurî directorul. Vine să facă unele studii asupra fenomenelor de la această adîncime.

¹ Denumirea romană a Mării Negre.

— Bine, tovarășe director, am să-i dau tot sprijinul.

Damian întrerupse videofonul. Se sculă de la birou și se apropie de oblonul de securitate al hărții subterane. Se pregătea să formeze cifrul secret, când, în birou, năvăli secretara cu fața răvășită.

— Tovarășe inginer, s-a prăbușit galeria E-5!

V. SUB SEMNUL „CAPULUI DE LEU”

— Luați loc, tovarăși, spuse colonelul Gruia celor trei ofițeri ce stăteau în fața biroului său, în poziție de drepti.

Ofițerii se așezară în jurul mesei de conferințe, de care se apropie și colonelul luând loc pe scaunul care rămăsese liber între ei. Iși scoase tabachera, o deschise și o puse pe masă, invitându-i pe cei trei să se servească.

— Am citit rapoartele dumneavoastră, începu colonelul. Faptele sînt interesante. Dar...

— Dar n-am tras nici un fel de concluzii din ele, îi continuă fraza ofițerul în uniforma grănicerilor maritimi de lingă el, un tânăr cu fața smeadă și cu o mustață subțire neagră.

— Intocmai. Asta voiam să spun.

— Dacă-mi permiteți... vorbi celălalt locotenent, un tânăr cu părul tăiat scurt, ca o perie. De fapt, nu ne-am hazardat încă să tragem vre-o concluzie. Faptele mi se par deocamdată foarte încurcate...

— Aveți dreptate, îl aprobă colonelul. De altfel, tocmai de aceea ne-am și adunat aici, ca, în ghemul ăsta incilcit, să încercăm să găsim vreun capăt pe care să-l apucăm. Și din aceleași motive te-am chemat și pe dumneata, tovarășe locotenent-major, se adresă colonelul celui de-al treilea ofițer, un tânăr cu o față plăcută, care-și alunga tocmai șuvițele recalcitrante ce-i lunecau mereu pe frunte. Dumneata ai mai lucrat în acest sector, de aceea țin să-ți cunosc părerea.

— Vă mulțumesc pentru încredere, tovarășe colonel.

Colonelul se ridică în picioare și începu să se plimbe prin cameră, preocupat. După o scurtă tăcere, vorbi din nou.

— Vasăzică, să recapitulăm. Dacă vrei dumneata, tovarășe Săt-măreanu, să ne povestești cum s-au petrecut lucrurile.

Locotenentul de grăniceri se aplecă ușor înainte și începu să vorbească cu glas măsurat.

— Am să încerc să fiu cît mai scurt. Îmi făceam rondul de inspecție cu vedeta grănicerească în sectorul 4-F. Tocmai ne găseam la vreo 8 mile de țărni, travers vechiul oraș, cînd s-a petrecut un fapt foarte ciudat. Stăteam la comandă și încercam să deosebesc ceva în ceața care se lăsase pe mare, cînd am fost chemat urgent în cabina de radiolocație. Sergentul Costea era de serviciu și urmărea atent ecranul pentru ca să evităm o eventuală ciocnire, mai ales ținînd seamă de viteza considerabilă pe care o au vedetele noastre. Deodată, pe ecran, au început să apară niște imagini... cum să spun... ca la cinema...

Celalți ofițeri ascultau cu încordare. Colonelul întrebă.

— Ca la cinema?

Locotenentul înțelese întrebarea și se corectă:

— De fapt, am întrebuițat o figură de stîl, redînd incorect faptul. Imaginile nu se mișcau ca la cinematograful, ci se succedau. Erau o serie de fotografii... Mi-am dat imediat seama că era vorba de o emisie televideo... Pînă să mă cheme sergentul Costea, se perindaseră vreo trei-patru imagini.

— Și ce reprezentau fotografiile? nu se putu stăpîni să întrebe celălalt locotenent.

— Din păcate, imaginile nu erau prea clare, fie că nu ne aflam chiar pe aceeași lungime de undă, fie că aparatul receptor căruia i se adresa emisia televideo era de o construcție deosebită... Am totuși impresia că am putut deosebi imaginea unei galerii... asemănătoare celor din minele cele mai moderne, luminată cu lămpi ca lumina zilei. Apoi... parcă interiorul unei uzine... Nu-mi pot da seama însă despre ce era vorba... Siluetele difuze ale oamenilor se găseau în fața unor agregate care nu semănau cu nimic din ce am văzut eu pînă acum. În tot cazul, sînt înclinat să cred că e vorba de o uzină chimică. După aceea, ecranul s-a întunecat. Am notat ora, era 23 și 15 minute.

— Ce vase se găseau la ora aceea în larg? întrebă colonelul.

— În apele noastre teritoriale se găseau pe traiectoria fascicolului de emisie doar un vas românesc, un pescador obișnuit și un vas străin fără instalație de radiolocație.

— ...Aparentă, îl corectă colonelul, oprindu-se din plimbarea sa prin birou.

Apoi se îndreptă spre harta din perete și înfipse un steguleț în careul 4-F de pe fața albastră a mării, în punctul indicat de locotenentul Sătmăreanu.

— Bun. Să ne oprim aici, deocamdată, zise colonelul. Vasăzică, ați interceptat o emisie televideo. Ne este necunoscut și emițătorul, și adresantul. Avem toate motivele să credem, însă, că avem de-a face cu o acțiune de spionaj. Faptul acesta este întărit de cea de-a doua descoperire, despre care o să ne vorbească locotenentul Văraru.

Colonelul se așeză într-un fotoliu și-și aruncă privirea pe chipul locotenentului-major. Era concentrat și urmărea cu atenție încordată cele povestite de colegii săi. Colonelul zîmbi. „Mda, locotenentul-major e un bun şahist. Asistînd la partida care începe acum, el vrea să ghicească mișcărilor următoare ale inamicului. Cred că pînă la urmă va intra și el în joc... Cînt sigur de asta!”

— Povestea mea e mai scurtă, zise locotenentul. Am filat un individ suspect care a intrat într-o ceasornicărie din vechiul oraș. Am făcut o percheziție la ceasornicar.

— Și ați găsit ceva? întrebă locotenentul-major.

— N-am găsit nimic. L-am luat doar o declarație, în care bătrînul pișicher afirmă că nu-l cunoștea pe vizitator. Că acesta ar fi vrut să cumpere un ceas, dar că i s-a părut prea scump și a plecat.

— Și i-ați dat drumul ceasornicarului? întrebă locotenentul-major.

— Nu i-a mers vulpoiului. Il filasem de mult în legătură cu niște bancnote dubioase. De altfel, cînd am intrat în prăvălie, am deschis ușa cu mînușa de plastic, așa că pe clanță rămăseseră amprente vizitatorului. Acum le comparăm cu cele de pe obiectele găsite la percheziție. Deocamdată, am descoperit amprente doar pe o bancnotă de o sută de lei și pe un ceas defect, pe care le-am trimis la laborator...

— Dar cu individul filat... ce s-a întîmplat? întrebă din nou locotenentul-major.

— Pe acela, se întoarse ezitînd Văraru, l-am scăpat. L-a urmărit Dumitrașcu, care era cu mine, dar l-a pierdut în mulțime.

Locotenentul-major își aprinse o țigară și suflă încet fumul, care pluti leneș în inele largi.

— Trebuia arestat atunci, murmură el ca pentru sine.

Colonelul își netezi părul cărunt.

— Ar fi fost o greșeală. N-avem încă probe suficiente. Și afară de asta... nu ne interesează afiș veriga..., ci unde duce lanțul.

Cei patru oameni rămăseră pe gânduri. Tăcerea o rupse colonelul.

— Da, spuse el, acestea sînt cele două fire pe care trebuie să izbutim să le urmărim sau să le innodăm. Dacă am reuși, am afla, fără îndoială, multe lucruri interesante. Sarcina noastră este să le cunoaștem cît mai curînd, pentru a zădărnici acțiunile dușmanului care lucrează în umbră.

Colonelul se apropie de birou și apăsă butonul unui portofon :

— Vă ascult, tovarășe colonel, se auzi o voce în difuzor.

— Adu, te rog, rezultatele probelor de laborator.

— Am înțeles.

Aproape imediat, ușa se deschise și în birou intră un bărbat îmbrăcat civil, ținînd în mîna înmănușată o tavă transparentă, acoperită cu un ciopot de sticlă.

— Te ascultăm, tovarășe Preda, spuse colonelul.

Bărbatul își privi auditoriul, apoi, cu aerul unui prestidigitator care începe o demonstrație, scoase capacul de sticlă și apucă cu o pensetă bancnota de 100 de lei.

— Obiectul numărul unu, anunță el. După spălare în mai mulți reactivi a apărut, așa cum ne-am așteptat, un text ascuns în liniile desenului. Textul e cifrat.

Făcu o pauză spectaculoasă.

— Obiectul numărul doi, rosti Preda. Un ceas vechi de tip extraplăt 1960. Pe capac are, de-abia vizibil, imprimat un marcaj : un cap de leu.

— „Cap de leu“ ! exclamă locotenentul-major.

Colonelul se apropie de el și-l bătu pe umăr.

— Acum înțelegi de ce te-am chemat ?

Expertul făcu o nouă pauză ca pentru a pregăti lovitura de teatru.

— Și acum, tovarăși, priviți. Penseta prinse un fir de păr, răsucit în spirală. Aceasta este o bandă de magnetofon cu înregistrare optică.

Ofițerii se apropiară de birou și priviră cu interes firul acela, aproape invizibil.

— Da, spuse expertul, această bandă am găsit-o în ceas... adică în această carcasă antediluviană, al cărei mecanism nu este altceva decît... un magnetofon minuscul, foarte perfecționat. Mai bine-zis, este numai partea lectoare, „capul“ unui magnetovideofon. Pe această bandă subțire se află înregistrate nu numai sunete, ci și imagini. Procedeu este cunoscut și utilizat pentru emisiile de televiziune. În cazul de față, însă, aparatul acesta reușește să adune într-un volum redus atîtea dispozitive complicate !

Locotenentul Sătmăreanu sări de pe scaun.

— Tovarășe colonel ! Dar dacă aceste...

— Știu ce vrei să spui, îl întrerupse calm colonelul. S-ar putea, dar e prematur să tragem concluzii definitive. Singura încheiere care se impune pentru moment este aceea că trebuie să ne îndreptăm toată atenția în acest sector. Colonelul arătă spre stegulețul infipt în hartă. Dumneata, locotenente, se adresă el lui Sătmăreanu, vei lua toate măsurile ca vedetele să patruleze în permanență cercetînd totul minuțios cu detectoarele infraroșii. Să sporim vigilența,

să nu îngăduim inamicului să ne ia prin surprindere. Ei, și acum vă mulțumesc.

Olițerii se ridicară.

— Vă rog să vă continuați activitatea, zise colonelul, și să-mi raportați cele mai mici descoperiri. Dumneata, tovarășe locotenent-major, te rog să mai rămii.

Cei doi locotenenți salutară și ieșiră din birou.

— Ei, ce părere ai? îl întrebă colonelul Gruia.

— Cred că firele o să ne ducă iar la cuibul de năpîrci din Leonia.

— E și părerea mea, deocamdată pur subiectivă, este drept.

Locotenentul-major tăcu, tuși incurcat, apoi spuse ezitînd:

— Tovarășe colonel, v-aș ruga...

Colonelul își încrunță sprincenele.

— Da?

— ...să-mi încredințați mie această misiune... termină tinărul ofițer roșînd ușor.

— Bine, dar... concediul? Vinătoarea?

— Știi foarte bine că nici nu mi-ar țihni acum, cînd cunosc toate astea... cînd știu că, în timp ce eu alerg după iepuri, „Capul de leu” pune la cale vreo nouă mirșăvie.

— Te înțeleg... și aprob cererea dumitale. Cred că ești omul cel mai indicat pentru această misiune.

Colonelul se apropie de birou.

— Vino aici, lingă mine, să stabilim planul de acțiune.

Colonelul scoase din sertar un dosar și amîndoi se cufundară în lectura lui.

Pe prima pagină era caligrafiat cu tuș negru: „Sub semnul capului de leu”.

VI. O CONVORBIRE DE AFACERI

Ali Iusuf lăsă să-i scape un hohot de ris, apoi, aplecîndu-se înainte, întrebă mijindu-și ochii:

— Și... ce garanție dați la mine, mister? Firma mea cinstită. Nu pot murdări pentru...

— 500.000 de lire aur, îl întrerupse bărbatul care se afla în fața lui.

Ședeau amîndoi turcește. Ali ținea în mină o narghilea din care trăgea, din timp în timp, cu voluptate. Nu încăpea îndoială că bătrînul Ali strecurase în tutun și niscaiva opium. Fumul plutea moale în încăperea luxos mobilată. Pe pereți atîrnau iatagane și junghiere încrustate cu pietre prețioase. Pe jos era așternut un covor scump de Buhara. Toate arătau ca făcînd parte dintr-o respectabilă casă turcească în care erau păstrate vechile tradiții. Numai în locul obișnuitelor ferestre cu gratii, camera avea niște ochiuri rotunde, ca orice cabină de vapor.

Străinul își aruncă privirea pe fereastră. În bătaia brizei mediteraniene, flutura în vârful catargului pavilionul de mătase cu un cap de leu brodat în fir de aur.

— 500.000? întrebă Ali cîntărînd parcă suma.

— Da. Lire aur depuse la Banca din Brustă pe numele dumitale.

— Și estem sigur c-o să treceți ca peștele prin apă?

— N-o să lăsăm nici o urmă, fii liniștit!

Străinul se ridică de pe sofaua joasă și se apropie de fereștrucă.

Era un bărbat înalt, voinic, cu pielea feței arsă de soare. Purta o haină albă de mătase, iar pe cap o cască colonială. Iși aprinse o țigară de foi și suflă fumul pe fereastră. Departe, la orizont, se vedea țărmul Leoniei, cu peisajul său specific: munții mici cu vegetație săracă. Doar, din loc în loc, se distingeau grupuri de platanii cu tulpinile lor înalte, caracteristice, și coroanele ornamentale.

Se întoarse spre Ali.

— Vasăzică, ne-am înțeles. La 17 iulie vei trece Bosforul, iar la 20 august vei simula o avarie și vei rămâne pe ancoră în punctul pe care ți-l vom indica ulterior prin cifru.

— Înțeles. Iar la 30 august...

— Vei primi banii, așa cum am stabilit.

Ali se înclină. Străinul îl salută și ieși din cabină.

Marea era liniștită. În lumina amurgului, valurile schimbau culori de ametist și smarald.

— Șalupa vă așteaptă, îi raportă un marinar.

Străinul tresări și o porni grăbit spre pupa vasului. Coborî scara și sări de pe ultima treaptă pe puntea șalupei, care se legăna domol în jocul lin al valurilor. Motorul aștepta sub presiune. Bărbatul cu haina albă făcu un semn din cap, iar șalupa porni despicând cu putere valurile. La pupă se depăna o panglică ondulată de apă, în care se topea dantela de spumă involburată de elice. Șalupa prindea viteză din ce în ce mai mare. Cargobotul „Zariafe”, pe al cărui catarg flutura pavilionul verde cu cap de leu, se micșora mereu pînă cînd ajunse cît o cutie de chibrituri așezată pe linia orizontului.

În fața șalupei, apărură portul cu obișnuitul său du-te-vino, cu zgomotele vinciurilor electrice și ale semnalelor de sirenă.

Șalupa acostă la dana vaselor de pasageri. Străinul cu haina albă sări pe chei și se îndreptă grăbit spre ieșirea portului.

Străbătu străzile înguste și strimbe, pline de praf, ale cartiereelor sărace.

Peste tot era o farmă de nedescris. Negustorii își strigau mărfurile, încercînd să se întrecă unii pe alții. Mărgele colorate, tabachere de abanos, șaluri de Cașmir, mirodenii de Smirna, pepeni de Turkestan, ca în bazarele de pe timpul lui Harun-al-Rașid, alături de gumă de mestecat, bretele și scobitori de nylon, fotografiile ale ultimelor vedete din filmele polițiste la modă.

Bărbatul cu haina albă trecu pe lingă un frizer ambulant. O clipă se opri amuzat, privind cum acesta își bărbiera clientul care ședea pe marginea trotuarului.

„Lumea noastră este lumea varietății și a neprevăzutului” — își zise bărbatul în haină albă, gîndindu-se la frizeriile elegante din centrul orașului, unde se îmbinau arta și rafinamentul oriental cu ultima tehnică apuseană. „Toate astea trebuie să le păstrăm, altminteri viața și-ar pierde farmecul. Ricșele asiatice alături de limuzinele noastre...” Aici, bărbatul făcu o strîmbătură. Mai erau foarte puține locuri în Asia unde ar fi putut să se mai plimbe cu „pitoreașca” ricșă. Coolii preferaseră să învețe mînuirea armelor împotriva colonialiștilor și apoi a tractorului și a mașinilor proprii. Bine măcar, că aici, în Leonia, „inițiativa particulară” mai făcea încă afaceri strălucite. Bărbatul traversă strada. La colț staționa un taxi. Făcu un semn șoferului, care-i deschise portiera. Era un Ford rablagit, model 1950, cu motor cu benzină.

— Mustafa Regent Street, aruncă el șoferului și se tolăni pe pernele de piele.

Mașina opri în dreptul unei case cu cinci etaje. Pe o plăcuță de bronz prinsă în perete lingă ușa de intrare se putea citi: „Collman's & Brasiero, export de cafea“. Bărbatul în haină albă urcă la etajul al treilea și se opri în fața unei uși de stejar masiv. Bătu de trei ori și, după o pauză, încă de două ori. Ușa se deschise, și omul intră. Trecu pe lingă negrul în livrea, îi aruncă din mers casca colonială și pătrunse în camera alăturată, cufundată în semiobscuritate. Lumina ce se strecura prin storurile lăsate așternea dungi paralele pe covor, pe pereți și schimba zalele cavalerului din tablou într-o haină de pușcăriaș.

— Ei, Dick, cum ți-au mers afacerile?

Cel care pusese întrebarea era un bărbat gras, care ședea într-un fotoliu de piele. Dick nu răspunse imediat. Cu obișnuința omului familiarizat cu această încăpere, se îndreptă spre un dulăpior așezat într-un colț. Deschise o ușiță, luă dinăuntru un pahar pe care-l așeză sub robinet. Apăsă pe un buton și paharul se umplu cu un lichid spumos și rece.

— E al dracului de cald, șefule.

— După ce o să terminăm afacerea, o să te trimit în Alpi să te răcorești. Dar pină atunci...

— Pină atunci o să mă coc în iadul ăsta.

Se trînti într-un fotoliu și întinse picioarele pină în mijlocul camerei.

— E mai bine aici, Dick, zise celălalt ironic. Sfîntul Inocențiu spune că noi, păcătoșii, trebuie să ne răscumpărăm păcatele în iad. Și abia pe urmă vom putea intra în rai. Așa că tu o să te duci direct în rai.

— Lasă-l pe Inocențiu ăla. Un foc de pistol și ai ajuns în rai și fără sfaturile lui. Să vorbim mai bine de business. Vulpoiul de Ali a acceptat afacerea.

— Eram convins.

— Vorba e... să nu dăm vrabia din mină pe cioara de pe gard. Grăsanul rîse.

— Ești cam greu de cap, Dick. Doar știi că acolo unde investesc eu capital...

— Nu mai crește iarba, rîse Dick. Dar, la urma urmei, ce-ți veni să te bagi în toată afacerea asta?

— Tot n-ai priceput? se însufleți grăsanul. Dacă punem mina pe planurile și secretele lor, dăm lovitura cea mare. Atunci și Sam McColman va intra în rîndul celor o sută patruzeci și trei de familii, asta-i...

Grăsanul își umflă pieptul pentru a ocupa un loc cit mai însemnat în spațiu. Apoi se dezumflă ca un balon.

— Numai să nu ne joace vreo festă ăștia, cu uzina lor submarină, zise Dick. E adevărat că au anunțat că deocamdată e în faza experimentală... Dar dacă o dau în producție?

— La dracu, sări Sam, dovleacul tău nu-i bun. Păi tocmai asta nu vreau eu. Uzină submarină trebuie să avem noi! Mo-no-pol! silabisii el. Acum înțelegi? În felul ăsta, noi vom dicta pe piața mondială prețul celui mai bun și, pentru noi, al celui mai ieftin material plastic. Atunci, numai eu voi vinde guvernului nostru euXilon pentru armele atomice... Ha, ha, își frecă mîinile mulțumit, și cînd te gîndești că ginsacul ăsta prost, prim-ministrul Leoniei, mi-a vindut fundul apelor sale teritoriale pe un preț de nimic.

— Și dacă socotelile tale nu se potrivesc cu măsurile de preve-

dere ale lor? Inseamnă că s-au dus bani pe gîrlă, și, deh, gîrla-i cam adîncă...

— Prostii! spuse Sam supărat.

Totuși se neliniști puțin.

— Ai vreo știre de la Luigi?

— E în regulă. Pînă acum toate au mers ca pe roate.

— Și mai e ceva, zise Sam urmărind un gînd, numai de nu și-ar băga coadă Kress.

Dick rupse cu dinții capătul unei havane și scuipă tutunul pe jos.

— Hm, Kress... Am aflat că „Visconte“ se plimbă pe Marea Neagră. Să fi mirosit și Kress ceva?

— Trebuie să aflăm. Altfel o să ne incurce socotelile.

— Ai dreptate. El e în stare. Cred, însă, că vom fi cu un pas înaintea lui.

— De Sfîntul Inocențiu... Altfel, chiar că nu ne rămîne decît să plecăm amîndoi în rai.

Și Dick își pipăi semnificativ buzunarul interior în care purta pistolul.

Riseră amîndoi. Sam apăsă pe o sonerie. În cameră intră un tînăr înalt și uscățiv.

— Jim băiete, la 19,45 fii gata să primești de la București radiograma de la Luigi. Codul B-9...

— Am înțeles. Codul B-9.

Jim făcu o întoarcere militărească și ieși din cameră.

— Și acum, Dick, în așteptarea evenimentelor, să facem o partidă de poker.

VII. O SINUCIDERE CIUDATĂ

În cercurile universitare stîrnise senzație moartea neașteptată a binecunoscutului profesor de istorie Alexandru Teodoru. Profesorul se sinucisese lînd, după toate aparențele, cianură de potasiu și lăsase o scrisoare în care arăta că fusese ani îndelungați chinuit de o boală necunoscută, pe care o contractase cu prilejul unei călătorii în Africa, pe Valea Nilului. Nemaisuportînd chinurile și spaima unei morți lente, prin paralizia treptată a funcțiunilor, preferase să-și curme singur viața.

Profesorul era cu atît mai regretat cu cît, după cite se părea, era în preajma unei descoperiri deosebit de însemnate. Teodoru lucrase ani îndelungați la un studiu despre istoria sciților. Cercetase documente din toate bibliotecile lumii și inițiase numeroase săpături arheologice pe tărîmul Mării Negre. Ultimul său articol, care expunea o serie de considerații generale în legătură cu campania lui Darius, produsese un viu interes. Ulterior, profesorul anunțase că se pregătește să plece pe litoral și că foarte curînd va face o comunicare de un interes excepțional. Și acum... omul își pusese capăt zilelor. Unii își exprimau dezaprobarea pentru gestul acesta, alții admirau puferea de stăpînire a acestui om, care, în ciuda groaznicei boli, era întotdeauna plin de vitalitate, dînd dovada unei puteri de muncă inequizabile.

Cea mai nemîngîiată era fiica sa, Irina. Pentru ea, moartea profesorului nu era numai pierderea părintelui, dar și a celui mai bun prieten și sfătuitor.

Irina n-avea mamă. Murise la nașterea ei. Irina crescuse vechetă de tatăl ei, care, în ciuda faptului că era foarte ocupat, găsea

timpul necesar pentru a-i supraveghea îndeaproape educația. Irina avea acum 21 de ani și era studentă la Facultatea de istorie. Tatăl ei îi insuflase dragostea pentru studiul trecutului societății omenești din vremurile cele mai îndepărtate, cînd oamenii erau sclavii naturii și chiar ai unora din semenii lor.

Irina își făcea acum amarnice muștrări de conștiință că n-avusese destulă grijă pentru părintele ei drag. Ba mai mult, că nu-și dăduse deloc seama cît este de suferînd. După moartea profesorului, Irina stătea zile întregi absentă, cu privirea în gol, copleșită de durerea care-i sfișia inima. Dar iată că într-una din zile, ieșind de la facultate, se apropie de ea un tînăr brunet cu o față prietenoasă :

— Tovarășa Teodoriu ?

— Eu sînt... se opri ea nedumerită.

— Dacă n-aveți nimic împotriva, v-aș însoți pînă acasă. Aș vrea să vă vorbesc într-o problemă importantă... cel puțin pentru mine, adăugă el stînjinit.

Irina ridică din umeri. În definitiv, ce putea să aibă împotriva acestei propuneri ?

— Numele meu e Dan Vertea, îi spuse tînărul, mergînd alături de ea. Sînt aspirant în științe geologice și-mi pregătesc acum lucrarea de diplomă. Și iată că am ajuns într-un impas din care, din nefericire, numai dumneata poți să mă scoți.

Fata întoarse capul spre el și ridică sprincenele a mirare.

— Demersul meu este cu ațit mai penibil, continuă Vertea încurcat, cu cît el atinge o rană proaspătă pe care soarta v-a pricinuit-o.

Treceau tocmai printr-o grădiniță cu boschete ornamentale și ronduri cu flori multicolore. Nu departe se zărea o bancă liberă. Cei doi începură pasul.

— Ce-ar fi să zăbovim aici cîteva clipe. Mi-ar fi mai ușor să mă fac lămurit, zise Vertea.

Irina încuviință și se îndreptară spre banca de pe alea lăaturalnică.

— Cu toate că nu e strîns legată de specialitatea mea, mie mi-a plăcut întotdeauna istoria... Dan dădu cuvintelor sale cît mai multă căldură și compasiune : Am fost un mare admirator al tatălui dumitale...

Irina avu o tresărire dureroasă. În ochi îi apărură două mărghăritare strălucitoare.

— Lucrarea mea de diplomă se referă la o problemă de geologie a țărmlui Mării Negre pe teritoriul țării noastre și mi-au fost foarte utile o serie de descoperiri făcute de profesorul Teodoriu cu prilejul săpăturilor arheologice. După cum știți și dv., rocele în care sînt găsite vestigiile civilizațiilor de mult apuse determină epocile cele mai îndepărtate, iar aceste obiecte găsite vorbesc de multe ori despre conformația și configurația pămîntului în acele vremi.

Irina desena cercuri în nisip cu virful pantofului, așteptînd să vadă ce voia în definitiv de la ea acest tînăr, ce-i drept, simpatic. Doar nu pentru a-i ține o lecție de geologie o oprise pe stradă și-i răscolise durerea.

Vertea îi privea profilul frumos, ceafa netedă ca de porțelan, părul castaniu tăiat scurt și năsul cîrn, ce-i dădea aer de agresivitate simpatică.

— Într-un cuvînt, zise el răspunzînd parcă gîndului Irinei, aș fi avut deosebit de mare nevoie de... ultimele date ale profesorului Teodoriu referitoare la epoca scitică...

Irina sări în picioare. În ochii ei apărură o lumină minioasă.

— Demersul dumitale, tovarășe Vertea, mi se pare cel puțin lipsit de tact. N-aș fi crezut să mai existe oameni atât de egoiști, ba aș spune chiar... lipsiți de scrupule, așa cum erau pe vremuri... Să-mi ceri mie, cu atita singe rece, să-ți pun la dispoziție lucrările tatălui meu ca să te împăunezi, probabil, apoi cu „lucrarea“ dumitale!

Irina văzu cum Vertea roșește pînă în virful urechilor.

— *Tovarășă Irina... m-ați înțeles greșit... eu...*

Dar Irina îi și întorse spatele și plecase repede cu pași mărunți, lăsându-l pe Vertea în mijlocul aleei.

Acasă, Irina se închise în camera ei și plinse timp îndelungat. Cum puteau să mai existe oameni atât de răi, de-a dreptul cinici? Seara, tirziu, intră în biroul tatălui ei. Aici, în camera aceasta tapisată cu cărți, lucra profesorul Teodoriu pînă la orele tirzii din noapte. Irina își trecu mina pe cristalul verde al abajurului lămpii de pe birou.

Își reaminti scena petrecută dimineața și o cuprinsă în doielile. Oare procedase just? Oare nu fusese orbită de propria ei durere și interpretase totul altfel decît fusese în intenția celuilalt?! În definitiv, dacă tatăl ei ar fi trăit, nu l-ar fi ajutat? De bună seamă că da! Aici nu încăpea nici o îndoială.

Nu se simțea deloc la îndemînă. Comisese o nedreptate și jignise un om care nu-i făcuse nici un rău.

Irinei i se păru chiar că aude glasul binecunoscut al tatălui ei șoptindu-i la ureche: „Aș fi foarte bucuros ca lucrările mele să fie de folos științei, oamenilor...“

Irina luă o hotărîre. A doua zi va merge să-l caute pe aspirantul acela. Se va scuza pentru atitudinea ei din ajun și-l va întreba cu ce poate să-l ajute. Da, așa va face.

...Irina nu trebui să facă un efort prea mare pentru a-și înfăptui hotărîrea. Întimplarea îi veni în ajutor. Chiar a doua zi, se întilni cu Vertea la biblioteca Institutului de istorie. Vertea căuta ceva într-un fișier și n-o văzuse intrînd. Irina se apropie de el:

— *Tovarășe Vertea...*

Tinărul întoarse capul.

— *Dumneata?*

— *Te rog să mă ierți, cred că am fost nedreaptă ieri...*

Vertea îi luă mîinile.

— *Să lăsăm asta. Te-am înțeles... Așa cum și dumneata ai înțeles că trebuie să mă ajuți.*

Plecară împreună de la institut. Dan se dovedi un tinăr deosebit de simpatîc și spiritual. Îi povestea cite-n lună și-n stele, despre geologie și vinătoare, politică și literatură, artă și circ.

Cînd se despărțiră, Irina îi strînse mina cu putere:

— *Te rog să-mi telefonezi săptămîna viitoare. Am să caut ce m-ai rugat. Nădăjduiesc să-ți folosească lucrarea tatei...*

— *Îți mulțumesc... Irina, spuse Dan privind-o cu căldură.*

*

Irina nu voi să-și mărturisească nici sie însăși că aștepta cu nerăbdare telefonul lui Dan, cum îl numea acum în gînd. Și iată că, în cele din urmă, acesta sună conform înțelegerii.

— *Da, poți să vii, îi răspunse Irina căutînd să ia un ton indiferent.*

Nu trecu multă vreme și se auzi soneria de la intrare. Era Dan. Avea o înfățișare gravă și se vedea că nu se simte în apele lui. Căuta să dea vizitei sale un caracter cit mai oficial. Orice nuanță de

intimitate i s-ar fi părut nepotrivită. Intrară în biroul profesorului. Dan cercetă îndelung titlurile cărților din bibliotecă.

— Și era de mult timp bolnav tatăl dumitale? întrebă el deodată fără să se înfoacă.

— Tocmai asta nu pot să înțeleg, spuse Irina, dusă pe gânduri, n-am știut niciodată să fi fost bolnav...

— Nu cumva a avut o neplăcere de alt ordin? Dan se întoarse spre față. — Vreo neînțelegere, știu eu... poate o vizită sau...

— Nu, răspunse șovăitor Irina, de fapt...

— De fapt?

— E ceva care nu-mi este nici mie limpede și nu știu dacă are vreo legătură.

Fata se așează într-un fotoliu. Dan își trase un scaun aproape de ea.

— Cu citeva zile înainte de moarte, îl vizitase un om care se prezentase ca mandatar al unei edituri științifice din străinătate. După cât mi-a povestit tata, acesta îi propusese să-i cumpere lucrarea despre istoria sciților și taina lui Arion din Corint...

— Arion din Corint? Interesant!... Continuă! o îndemnă Vertea.

— Tata a fost teribil de indignat și l-a poftit frumos afară.

— Și?

— ...Două zile mai târziu, când m-am întors dintr-o excursie, l-am găsit pe tata mort. Acesta este singurul lucru pe care-l știu.

Dan își aprinse preocupat o țigară:

— Nu-mi arăți și mie manuscrisul?

Irina oftă și dădu afirmativ din cap. Se sculă din fotoliu și se apropie, șovăitoare, de masa de lucru a profesorului Teodoriu. De la moartea lui, Irina nu se încumetase să se apropie de lucrurile tatălui său și acum o făcu cu stringere de inimă.

Deschise sertarul în care știa că se află manuscrisul acela bătut la mașină și legat în scoarțe de piele neagră. În clipa următoare, însă, scoase un strigăt de uimire:

— Nu-i!

Deschise celelalte sertare, căută în bibliotecă, peste tot. Nu era niciăieri. Manuscrisul cuprinzând taina lui Arion din Corint dispăruse.

Vertea se apropie de Irina și-i puse cu blindețe mîna pe umăr:

— S-ar putea ca tatăl dumitale, tovarășă Irina...

Dar tinărul nu-și isprăvi gândul.

VIII. GALERIA E—5

Cînd secretara îi anunță lui Damian vestea prăbușirii galeriei E-5, după o clipă de înmărmurire, inginerul trecu îndată la acțiune:

— Avertizează-l imediat pe director. Eu anunț echipa de salvare. Ne vom întîlni cu toții peste cinci minute la stația trenului electric.

Damian ieși în fugă. Urcă, sărind cite trei trepte, scara punctului de centralizare și control. Intră ca o vijelie în camera operatorilor și, năpustindu-se la tabloul de comandă, apăsă butoanele de alarmă. În aceeași clipă, din diferite puncte ale clădirii se îndreptară în fugă spre stația trenului vreo duzină de oameni. Exact după cinci minute, trenul electric era gata de plecare. În primul vagon ședeau inginerul-șef Damian, maistrul principal Manea, artificierul Pavel Ștefu. În următoarele două vagoane se urcaseră salvatorii, minierii și sanitarii. Nu se știa încă precis ce gravitate avea accidentul,

dacă ar fi putut fi denumit o catastrofă sau era numai o simplă prăbușire fără nici o consecință importantă. Firele telefonice care făceau legătura cu zonele inconjurătoare treceau la nivelul galeriei E-5 și acum erau complet întrerupte, probabil rupte în cursul prăbușirii.

— Toată lumea e aici? întrebă inginerul-șef cuprinzând într-o privire trenul.

Făcu semn și locomotiva porni, trăgând după ea vagonetele în adâncul galeriei. Razele puternice ale farului străpungeau întunericul, scaldând într-o lumină lăptoasă pereții laterali, brăzdați de dungile negre ale șanțurilor dintre blocuri. Bolta arcuită — făcută dintr-un material cu rezistență de trei ori mai mare decât cea a celor mai puternice armături — nu era prea înaltă: abia doi metri. Din această cauză, vagonetele erau destul de scunde și cei care călătoreau în ele trebuiau să-și țină capul aplecat. Cel mai mult suferea maistrul principal, care era o namilă de om, depășind un metru și optzeci. Trenulețul prinse viteză. Roțile pocăneau, lovindu-se de încheieturile șinelor. În urmă, întunericul era întrerupt doar din loc în loc de strălucirea micilor becuri din tavan. În schimb, în față, farul locomotivei lumina puternic galeria.

Zgomotul creștea mereu, o dată cu viteza trenulețului, așa încât discuțiile nu se puteau urmări decât cu greu. Trebuia să strigi pentru ca vecinul să audă ce vrei să-i spui. Condamnați la tăcere în mijlocul acestei gălăgii continue, oamenii căzură pe gânduri... Artificierul, om cu imaginație și cu lecturi multiple, deși nu prea bine organizate, căuta să apropie situația reală de acum cu vreuna citită prin cărți... „Salvarea galeriei scufundate“, murmură el, pentru sine, un bun titlu de capitol.

Maistrul Manea, cocirjat pe banchetă, avea preocupări mai practice. În cazul cind situația se dovedea într-adevăr foarte rea, galeria trebuia, ca primă măsură, să fie condamnată. Deci, era necesar betonarea rapidă a gurii de intrare. În minte, Manea își și organiza echipele.

Inginerul Damian își trecea adeseori mina peste frunte, ca și cum ar fi vrut să alunge ceva. Inchisese ochii. Așa, fără să vadă nimic, cu zgomotul acela care-l despărțea aparent de toți ceilalți, se simțea totuși mai apropiat de ei ca oricând. Simțea, știa că fiecare din cei care-l însoțeau era preocupat de același gând: „Să ajungem la timp ca să salvăm galeria... să nu ne-o fure apele mării...“ Încercă să se gândească la cauzele care ar fi putut provoca această spărtură. Totul se petrecuse atât de repede, încât pină în această clipă nici măcar nu avuseser vreme să-și pună această întrebare. Acum, însă, în această relativă imobilitate, începură să-i dea asalt îndoielile. Oare această galerie fusese întreținută cum trebuie? Controlul ei nu lăsase oare de dorit? Și el, Damian... Simți sudori reci de-a lungul spinării. El, Damian, nu cumva făcuse o greșeală de calcul? Oare socotise bine rezistența pereților? Poate că...

Se scutură, ca și cum ar fi vrut să-și lepede îndoielile... Încercă să-și amintească harta exploatarei „Marea Neagră“, galeriile vecine cu E-5 și în minte îi apărură chipul zimbitor al Ninei... Nina! O cunoștea de aproape un an, dar o văzuse, o văzuse cu adevărat, numai de cîteva zile... Intrase pe neașteptate în camera de lucru a desenatorilor și o zărise, aplecată deasupra hărții concentrată, cu buzele pușin întredeschise, cu buclele blonde încadrându-i fruntea... O cunoștea de mult și totuși atunci o văzuse parcă pentru prima oară. Și din acea clipă, de fiecare dată, gândul — acest ștrengar nestăpinit — îl purta

către dînsa. Chiar în momente ca acelea pe care le trăia acum, cînd făcea eforturi să se concentreze asupra celor ce avea de îndeplinit.

Damian deschise ochii și privi din nou înainte.

Deodată, în lumina farului se ivi o mogildeață care agita mina, făcînd semn să oprească. Mașinistul văzu semnalul, și trenul își micșoră viteza. Omul de pe linie era un miner, îmbrăcat în obișnuita salopetă, cu cască în cap și cu bocanci impermeabili în picioare.

— Hei, oprește, strigă el cînd trenul ajunsese în dreptul său.

Acum cei din vagonete îl puteau vedea bine. Salopeta îi era udă, stropită cu noroi. Fața minerului era și ea acoperită cu pămînt și minjită cu apă murdară de parcă ar fi fost un actor prost grimat.

— De unde vii? strigă Damian.

Maistrul Manea se dădu jos din vagonet și se apropie de omul care gîlăia ca după o fugă ce ceruse un efort deosebit.

— Ce-i Badea, ce-ai pățit? Vii de la E-5?

Era ajutorul de maistru Badea, care avea în sarcină tocmai sectorul în care se întimplase accidentul.

— Da, de acolo, zise acesta încercînd să-și șteargă noroiul de pe față, întinzîndu-l și mai mult. E lată rău!

— Hai cu noi! Suie aici! zise inginerul făcîndu-i loc.

Locomotiva porni din nou.

— Ce s-a întimplat acolo? întrebă Damian.

Țăcănitul roților devenise asurzitor. Buzele se mișcău, dar cuvintele nu puteau fi deslușite. Badea îl privi fără să înțeleagă întrebarea. În aceeași clipă, cu un scrișnet, locomotiva se poticni parcă de ceva și stopă brusc. Un vagonet sări de pe linie și se aplecă într-o rină. Badea căzu de pe banchetă și se întinse, lat, pe scindurile galeriei. O clipă de panică, apoi se auzi vocea calmă a inginerului-șef:

— Carambol! Băieți, să punem mina pe vagonet, să-l urcăm iar pe linie. Sanitari, vedeți ce-i cu Badea.

Cu ajutorul de maistru Badea nu era, din fericire, mai nimic. Se lovise la cap în momentul cînd locomotiva frinase, dar lovitura nu era prea gravă. După cîteva clipe, se ridică de jos, pușin amețit.

De inginer se apropie mecanicul locomotivei cu o bucată de lemn în mînă:

— Uite ce s-a întimplat! vorbi el furios. Niște dobitoci! Au scăpat un lemn pe linie și l-au lăsat acolo!

Inginerul-șef Damian luă bucată de lemn, o cercetă curios și o aruncă în vagonet.

— Cum s-ar spune, buturuga mică răstoarnă carul mare, zise filozofic artificierul răsucindu-și colțul mustății groase, în care mijeau cîteva fire albe.

— Ia mai lasă folclorul, tună, cu glasul său de bas, Manea. Pune mai bine mina aici... așa... Hei, rup! Uf... gata!

Vagonetul era din nou pus pe șine.

— Îmbarcarea!

Și trenul porni mai departe.

La o cotitură a galeriei, trenul încetini mersul și apoi se opri. Aici se deschidea lateral o altă galerie, a cărei direcție era aproape perpendiculară pe cea principală, pe care veniseră.

— Pe aici ajungem la E-5, anunță maistrul Manea, sărînd din vagonet și aprinzîndu-și lanterna.

O luă înainte și, după el, se înșirară ceilalți.

— Mergem ca indienii cînd înaintează în preerie, comentă artificierul, care recitise de curînd „Ultimul mohican“.

Înaintau cu grijă, supraveghind planșeul. Era întreg, nu se vedea nici o urmă de infiltrație.

Se apropiară de o cutie metalică fixată în perete. Badea deschise cu cheia pe care o purta la el capacul și răsuci câteva șaltăre. Din tavan izbucni o lumină dulce, plăcută, care inunda întreaga galerie.

— Curentul electric nu e întrerupt în porțiunea asta, constată mulțumit inginerul-șef, stingându-și lampa.

Dar, în scurtă vreme, situația se schimbă. De la un anumit punct al galeriei, instalația electrică nu mai funcționa. Iși aprinseră lămpile individuale.

— De aici nu mai sînt decît o sută de metri pînă la intrarea galeriei E-5, anunță Badea.

Podeaua era udă și, pe măsură ce înaintau, la fiecare pas, apa părea să crească. În același timp, un miros greu începea să se facă simțit.

— Hidrogenul sulfurat! anunță Manea. Gurile de aerisire nu mai funcționează...

— Cred că va trebui să ne punem măștile! spuse inginerul Damian.

— Eu n-am mască! anunță Badea. Mi-am pierdut-o pe drum cînd am fugit...

— Rămîi deocamdată aici, îi spuse inginerul.

Iși puseră măștile autonome, care conțineau o provizie de oxigen pentru câteva ore.

— Pînă acum nu pare să fie ceva serios, spuse inginerul. Discuția se purta prin intermediul unui microradio cu emisie pe undă ultrascurtă.

— E vorba, desigur, de o alunecare de straturi într-o zonă limitată, adăugă el.

— Asta-i și părerea mea, tovarășe inginer, zise Manea. Nu știu de ce-o fi fost atît de speriat Badea.

Inginerul păru că nu aude vorbele maistrului. Mergea adîncit în gînduri.

— Mă întreb care poate fi cauza? murmură el. Chestia asta mi se pare totuși destul de ciudată.

Manea îi auzea cu claritate vorbele în difuzoarele minuscule din interiorul măștii sale.

— E prima dată cînd se întimplă, spuse maistrul. Eu lucrez aici la exploatare, de cînd s-a deschis... și n-am pomenit așa ceva.

Ajunseră la gura galeriei. Ușa de la intrare era întreagă, neatinsă. În schimb, conurile de lumină aruncate de lămpile pe care fiecare le purta la cîngătoare arătau o situație nu prea plăcută. Galeria era pe jumătate umplută cu apă. Din fericire, ea cobora într-o pantă destul de înclinată; așa se explică faptul că apa nu pătrunsese încă în galeriile învecinate. Planșeul părea intact. Era necesar să se stabilească dacă apa se mai infiltra încă și să se ia grabnic măsuri pentru astuparea căii de pătrundere.

Cizmele de cauciuc se cufundau mereu mai adînc în apă. Eră evident că nu mai puteau înainta în acest fel.

— Salvatorii! strigă inginerul-șef.

Aceștia veniră lingă el. Salopetele lor erau impermeabile.

— Mergeți înainte, unul după altul și căutați spărtura. Noi v așteptăm aici.

În această clipă se auzi un uruit metalic urmat de o pocnitură care se răsrinse pînă în fundul galeriei. Toți își întoarseră capetele spre intrare. Ușa cea grea de fier... fusese închisă.

Se repezîră spre ea, împingînd cu putere. În zadar. Ieșirea din galerie era blocată.

IX. OMUL CU CICATRICE

Ușa etanșă a galeriei E-5 se închise cu un zgomot asurzitor. Omul o privi cîteva clipe pe gînduri, de parcă nu și-ar fi dat încă seama ce are de făcut. Apoi se depărtă iute, luminîndu-și calea cu lampa.

Omul — ale cărui trăsături nu se puteau distinge din cauza întunericului — pășea calm, fără grabă. Știa că, în asemenea împrejurări, nu trebuie să te grăbești niciodată. La un moment dat scoase dintr-un buzunar două tuburi de metal de mărimea unor stilouri și se apropie de peretele galeriei pe care se afla tabloul electric. Introduse o cheie în broasca de la cutia care închidea tabloul și o răsuci puțin, încoace și încolo. Ușița se deschise. În locul pe unde pătrundea doza, introduse unul din tuburi. Apoi apăsă jarul țigării sale pe capătul tubului. Îl privi o clipă și închise la loc, încetișor, ușița, îndepărîndu-se cu pași vioi.

Omul era departe în galerie cînd auzi un zgomot slab și simți sub picioare o zguduitură. Se uită la ceas: era ora 11 și jumătate. Zîmbi satisfăcut. Dacă de acum înainte toate lucrurile aveau să-i meargă tot atît de bine, atunci, peste vreo două sau trei ore, va scăpa din această cursă de șoareci, din care la început socotise că nu va ieși viu. Grăbi pasul. În curînd, ajunse la clădirea administrației.

Aici era mare agitație...

Ingineri, lucrători, funcționari fugeau încoace și încolo. Se luau măsuri pentru ca, îndată ce echipa se va întoarce, să se poată trece la reparațiile care ar fi fost necesare.

Nimeni nu-l luă în seamă pe omul îmbrăcat în salopeta obișnuită a muncitorilor din galerii, așa încît, fără grabă, acesta se îndreptă nestîngherit spre aripa în care se afla biroul inginerului-șef. Deschise ușa cu băgare de seamă. În birou nu era nimeni. Omul intră și închise ușa cu cheia pe care apoi o scoase din broască și o băgă în buzunar.

Acum, abia, liniștea sa aparentă se risipi și omul căzu pradă unei surescîtări deosebite.

— La dracu, trebuie să lucrez repede, își spuse el aproape cu glas tare.

Dintr-un salt fu la harta din perete și, cîteva minute, își făcu de lucru la cifrul oblonului. Fără nici un rezultat, însă. Nu găsi combinația care-l deschidea.

Scoase din buzunarul salopetei un aparat fotografic de dimensiuni obișnuite. Îl fixă pe birou așa încît să poată cuprinde în cîmpul vizorului oblonul în spatele căruia se afla harta exploatarei M.N. Deschise obiectivul aparatului la „tîmp de poză” și-l lăsă așa un minut. Declanșă o dată, de două ori, de trei ori, schimbînd mereu tîmpul de poză. Apoi, dintr-un salt, fu la masa de lucru pe care o deschise fără mare greutate. Intr-un sertar găsi o servietă de piele pe care o înșlăcă și îngrămădi în ea tot ce i se păru că ar cuprinde ceva de valoare. Deodată, privirea îi căzu pe magnetofonul de pe măsufă. Reduse volumul sonor la minimum și puse banda în mișcare.

„Raport de activitate pe primele șase luni ale anului...” răsună în difuzor vocea inginerului-șef.

— Aha, ultimele date! rinji omul și scoțind rola o aruncă alături de celelalte documente în servietă.

Apoi se îndreptă spre ușă, pe care o deschise cu băgare de seamă. Pe coridor nu era nimeni. Tocmai se pregătea s-o închidă când auzi pași. Se întoarse repede și-o recunoscu pe Nina.

Fata se apropie nedumerită :

— Ce cauți aici, tovarășe? îl întrebă ea.

— Venisem după tovarășul Damian, răspunse omul calm, privind-o în ochi.

— Cum, nu l-ai întâlnit?

— Nu, nu l-am întâlnit, zise omul laconic.

Nina îl privi curioasă, neștiind ce să spună. Ochiul îi lunecară la servieta care i se părea cunoscută. Omul știa că nu trebuie să-i lase timp de gândire, așa că vorbi repede :

— Dar nu-i nimic, bine că ai venit dumneata. Vino o clipă înăuntru... am să-ți predau ceva pentru inginerul-șef.

Apăsă clanța ușii biroului, lăsând-o să intre prima. Privirea Ninei căzu pe mina omului, brăzdată de o cicatrice adincă.

...O clipă mai târziu, fata se prăbuși cu un zgomot înfundat pe covor.

— Așa, rinji omul, băgînd în buzunar micul pistol electronic, n-am ce-ți face puicuță, de-acum n-o să-ți mai bagi nasul unde nu-ți fierbe oala!

Iși dădu seama că trebuie să se grăbească. Ieși repede din cameră și închise pe dinafară ușa cu cheia. Apoi părăsi cu un aer preocupat clădirea și se îndreptă spre galeriile de sud-vest, în care exploatarea fusese părăsită de mai bine de șase luni, din pricina rocelor calcaroase.

(Continuare în numărul 20)

Rugăm cititorii să ne trimită impresiile și sugestiile lor asupra lucrărilor publicate în colecția noastră pe adresa București, Raionul I. V. Stalin, Casa Scîntei, Piața Scîntei Nr. 1, Redacția revistei „Știință și tehnică”. Telefon 7.60.10 int. 1571-1164.

Colecția „Povestiri științifico-fantastice” apare la 1 și 15 ale fiecărei luni, în 32 pagini, prețul de 1 leu exemplarul.

Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Prețul abonamentelor :

3 luni	6 lei
6 luni	12 lei
1 an	24 lei

200 lei

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PREȚUL 1 LEU